บรรยายสรุป
จังหวัดสมุทรสาคร

Samutsakhon

สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร

โทร ๐ ๓๔๔๒ ๕๐๗๕

เว็บไซต์ www.samutsakhon.go.th

Mail : Samutsakhon.it@gmail.com

คำนำ

บรรยายสรุปจังหวัดสมุทรสาคร เป็นการรวบรวมสรุปข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญด้านต่าง ๆ ของจังหวัด นำเสนอในลักษณะของข้อมูลสารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลที่ส่วนราชการต่าง ๆ จัดเก็บไว้ในระบบฐานข้อมูลของศูนย์ปฏิบัติการจังหวัด (POC) และระบบฐานข้อมูลของส่วนราชการมาบูรณาการ การใช้ประโยชน์ในการบริหารราชการและการวางแผนพัฒนาจังหวัดร่วมกัน รวมทั้ง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่จังหวัดสมุทรสาครให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งบรรยายสรุปจังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของจังหวัด ประชากร การบริหารราชการ สภาพทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว สังคม วัฒนธรรม และการบริการขั้นพื้นฐาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปัญหาสำคัญและการแก้ไขปัญหาของจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยข้อมูลดังกล่าวได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้มีความทันสมัยเป็นปัจจุบัน หากผู้สนใจข้อมูลบรรยายสรุปจังหวัดสามารถ Download ข้อมูลได้จาก Website จังหวัดสมุทรสาครที่ www.samutsakhon.go.th หรือ ติดต่อได้ที่ สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร ศาลากลางจังหวัดสมุทรสาคร

การจัดทำข้อมูลบรรยายสรุปจังหวัดสมุทรสาคร ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ ทำให้บรรยายสรุปของจังหวัดสมุทรสาครมีความครบถ้วนสมบูรณ์ถูกต้องเป็นปัจจุบัน จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จังหวัดสมุทรสาคร

กุมภาพันธ์ 2561

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ประวัติ	1
ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสมุทรสาคร	2
คำขวัญจังหวัดสมุทรสาคร	3
1. ลักษณะทางกายภาพ	4
2. ด้านการปกครอง	6
3. ด้านเศรษฐกิจ	10
4. ด้านอุตสาหกรรม	15
5. ด้านการเกษตรกรรม	17
6. ด้านการท่องเที่ยว	22
7. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	23
8. ด้านสังคมและความมั่นคง	25
9. ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี	31
10. สถานที่ท่องเที่ยว	36
11. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด	41

ประวัติจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดชายทะเล ตั้งอยู่ปากแม่น้ำท่าจีน จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ กล่าวไว้ว่าในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีชุมชนขนาดใหญ่ตั้งอยู่บริเวณปากอ่าวไทย ซึ่งมีชาวจีนนำเรือสำเภาเข้ามาจอดเทียบท่าค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าและพักอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากจึงเรียกว่า **"บ้านท่าจีน"** ในสมัยแผ่นดินสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ (พ.ศ. 2099) ได้โปรดให้ยกฐานะ **"บ้านท่าจีน" ขึ้นเป็น "เมืองสาครบุรี"** เพื่อเป็นหัวเมืองสำหรับเรียกระดมพลเวลาเกิดสงคราม และเป็นเมืองด่านหน้าป้องกันข้าศึกศัตรูที่จะเข้ามารุกรานทางทะเล

ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงโปรดให้เปลี่ยนชื่อ **"เมืองสาครบุรี"** เป็น**"เมืองสมุทรสาคร" ซึ่งมีความหมายว่า "เมืองแห่งทะเลและแม่น้ำ"** ต่อมาในปี พ.ศ. 2456 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 โปรดเกล้าให้ทางราชการเปลี่ยนคำว่า "เมือง" เป็น "จังหวัด" ทั่วทุกแห่งในพระราชอาณาจักร "เมืองสมุทรสาคร" จึงได้เปลี่ยนเป็น ***"จังหวัดสมุทรสาคร"*** ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

อนึ่ง ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงปฏิรูปการปกครองมีการจัดระบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นมณฑลเทศาภิบาล และได้ทรงมีพระราชดำริ ที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่น โดยใช้การปกครองรูปแบบสุขาภิบาลได้มีพระบรมราชโองการให้ยกฐานะ "ตำบลท่าฉลอม" เป็น ***"สุขาภิบาลท่าฉลอม"***

เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2448 จึงถือได้ว่าสุขาภิบาลท่าฉลอม เป็นสุขาภิบาลที่ตั้งขึ้นในหัวเมืองเป็นแห่งแรกของประเทศไทย

ส่วนคำว่า ***"มหาชัย"*** ที่คนทั่วไปชอบเรียกกันนั้น เป็นชื่อคลองที่สมเด็จพระสรรเพชญที่ 8 แห่งกรุงศรีอยุธยาโปรดให้ขุดคลองลัดจากเมืองธนบุรี เป็นแนวตรงไปออกปากน้ำเมืองสาครบุรี แทนคลองโคกขามที่คดเคี้ยว แต่ขุดคลองยังไม่ทันแล้วเสร็จก็ทรงสวรรคตเสียก่อน จนถึงรัชสมัย สมเด็จพระสรรเพชญที่ 9 (ขุนหลวงท้ายสระ) โปรดให้ขุดคลองต่อจนแล้วเสร็จ และได้พระราชทานนามว่าคลองมหาชัย ซึ่งต่อมาบริเวณฝั่งซ้ายปากคลองได้เกิดชุมชนขนาดใหญ่ขึ้นชื่อว่า ***"มหาชัย"*** จึงเป็น ที่นิยมเรียกขานแต่นั้นเป็นต้นมา

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดสมุทรสาคร

ตราประจำจังหวัดสมุทรสาคร

****

รูปเรือสำเภาจีนแล่นอยู่ในทะเล ด้านหลังเป็นโรงงานและปล่องไฟ

หมายถึง ความรุ่งเรืองที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตราประจำจังหวัดสมุทรสาคร ***เริ่มใช้เมื่อพุทธศักราช 2483*** ในสมัยที่หลวงวิเศษภักดี (ชื้น วิเศษภักดี) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร

ธงประจำจังหวัดสมุทรสาคร

****

ธงประจำจังหวัด ใช้สีน้ำทะเลและสีชมพูเป็นพื้น ตรงกลางมีรูปเรือสำเภา

ต้นไม้ประจำจังหวัดสมุทรสาคร

****

พญาสัตบรรณ

ชื่อ ***ต้นพญาสัตบรรณ หรือ ตีนเป็ด***

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Alstonia scholaris*

ลักษณะทั่วไป เป็นพันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดสมุทรสาคร รู้จักกันทั่วไปในนามของต้นตีนเป็ด เป็นพันธุ์ไม้ยืนต้น เปลือกสีเทาอ่อน ใบเรียงกันเป็นวงคล้ายตีนเป็ด มีดอกสีขาวอมเขียวออกดอกเป็นกลุ่มบนช่อตามปลายกิ่งเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่มีความสูงประมาณ 12-20 เมตร อยู่ในวงศ์ Apocynaceae

ถิ่นกำเนิด มีถิ่นดั้งเดิมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

คำขวัญจังหวัดสมุทรสาคร

"เมืองประมง ดงโรงงาน ลานเกษตร เขตประวัติศาสตร์"

"Fishery Town, Industrial Community Agricultural Field, Historical Site"

เมืองประมง Fishery Town

ดงโรงงาน Industrial Community

ลานเกษตร Agricultural Field

เขตประวัติศาสตร์ Historical Site

1. ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเล ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนและปากอ่าวไทย อยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ประมาณเส้นรุ้งที่ 130 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก เป็นจังหวัดปริมณฑลกรุงเทพมหานคร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2) ประมาณ 30 กิโลเมตรมีพื้นที่ 872.347 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 545,216 ไร่ จังหวัดสมุทรสาครมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม

ทิศใต้ ติดทะเลอ่าวไทย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดราชบุรี

ภาพแผนที่จังหวัดสมุทรสาคร

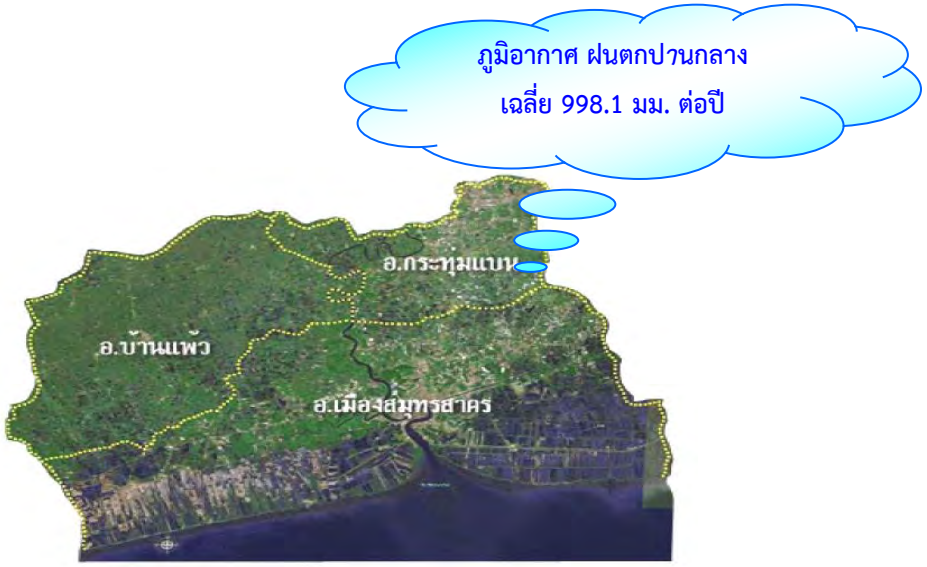
1.2 สภาพภูมิประเทศ

จังหวัดสมุทรสาคร มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1.00 - 2.00 เมตร พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นที่ราบลุ่มในเขตน้ำจืด เขตจังหวัดถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน ด้วยแม่น้ำท่าจีนซึ่งไหลผ่านตอนกลางจังหวัด ไหลคดเคี้ยวตามแนวเหนือใต้ลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร ระยะทางยาว 70 กิโลเมตร พื้นที่ตอนบนของจังหวัดในเขตอำเภอบ้านแพ้วและอำเภอกระทุ่มแบนมีความอุดมสมบูรณ์ของดินและมีโครงข่ายแม่น้ำลำคลองเชื่อมโยงถึงกันกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ กว่า 170 สาย ทั้งที่เป็นคลองธรรมชาติและคลองที่ขุดขึ้นเพื่อนำน้ำจืดมาใช้ในการเพาะปลูก และการชลประทาน ช่วยในการระบายน้ำและใช้ในการคมนาคมขนส่ง สภาพพื้นที่จึงเหมาะที่จะทำการเพาะปลูกพืชนานาชนิด และบางส่วนเป็นย่านธุรกิจอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย พื้นที่ตอนล่างของจังหวัดในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาครอยู่ติดชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร เหมาะแก่ทำนาเกลือ การทำประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

1.3 สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดสมุทรสาคร มีสภาพภูมิอากาศเป็นแบบฝนเมืองร้อน (Tropical Climate) เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมบก ลมทะเล และมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือรวมทั้งพายุดีเปรสชั่นที่พัดผ่านมาจากทะเลจีนใต้ จึงทำให้มีความชื้นในอากาศสูง มีฝนตกปานกลาง ปริมาณฝนตกเฉลี่ย ทั้งปีอยู่ที่ 988.1 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 27.8 องศาเซลเซียส มีความชื้นสัมพัทธ์ ต่ำสุด 50 สูงสุด 95

1.4 สภาพอุตุนิยมวิทยาและอุทกวิทยา

ข้อมูลภูมิอากาศจากสถานีตรวจอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน และพื้นที่ข้างเคียงรวมถึงสรุปข้อมูลภูมิอากาศที่สำคัญประกอบด้วย อุณหภูมิความชื้นสัมพันธ์ เมฆปกคลุมความเร็วลม และปริมาณการระเหยถาด รวมถึงปริมาณการคายระเหยของพืชอ้างอิงที่คำนวณจากวิธี Modified Penman สำหรับพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน สรุป ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 : แสดงข้อมูลสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน

ข้อมูลภูมิอากาศที่สำคัญ	หน่วย	ช่วงพิสัยค่ารายเดือนเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยรายปี
อุณหภูมิ	องศาเซลเซียส	24.7 – 30.1	27.8
ความชื้นสัมพันธ์	เปอร์เซ็นต์	71.5 – 81.5	75.9
ความเร็วลม	น๊อต	1.5 – 2.60	2.1
เมฆปกคลุม	0-10 อ๊อกต้า	3.0 – 9.00	5.6

(ที่มา : สถานีตรวจอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา, 2559)

2. ด้านการปกครอง

2.1 ประชากร

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดปริมณฑลกรุงเทพมหานคร มีสภาพสังคมแบบกึ่งชนบท กึ่งเมือง ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองส่วนใหญ่จะตั้งบ้านเรือนกระจุกตัวอยู่ริมถนนสายหลักและสายรอง มีลักษณะครอบครัวเดี่ยว ส่วนการตั้งบ้านเรือนของประชากรในชนบทจะกระจายอยู่ตามริมแม่น้ำลำคลอง ประชากรของจังหวัดส่วนใหญ่เป็นคนไทยเชื้อสายจีน และเชื้อสายรามัญ

ปัจจุบันประชากรตามทะเบียนราษฎรของจังหวัดสมุทรสาคร ณ **เดือนมกราคม 2560 มีจำนวนรวม 557,512 คน** เป็นเพศชาย 269,214 คน เพศหญิง 288,298 คน ความหนาแน่นเท่ากับ 636 คนต่อตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดคือ อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีประชากร 286,686 คน รองลงมาคือ อำเภอกระทุ่มแบน มีประชากร 172,898 คน และอำเภอบ้านแพ้ว มีประชากร 97,928 คน

ตารางที่ 2 : แสดงจำนวนประชากรของจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2560 จำแนกรายอำเภอ

พื้นที่การปกครอง	จำนวนประชากร		
	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)
อำเภอเมืองสมุทรสาคร	90,565	98,234	188,799
- เทศบาลนครสมุทรสาคร	32,338	33,565	65,903
- เทศบาลตำบลบางปลา	2,868	2,937	5,805
- เทศบาลตำบลนาดี	12,356	13,823	26,179
อำเภอกระทุ่มแบน	30,505	32,216	62,721
-เทศบาลนครอ้อมน้อย	25,337	27,954	53,291
-เทศบาลเมืองกระทุ่มแบน	12,175	13,100	25,275
-เทศบาลตำบลสวนหลวง	15,792	15,819	31,611
อำเภอบ้านแพ้ว	23,387	25,139	48,526
- เทศบาลตำบลบ้านแพ้ว	1,485	1,670	3,155
- เทศบาลตำบลเกษตรพัฒนา	2,412	2,617	5,029
- เทศบาลตำบลหลักห้า	19,994	21,224	41,218
รวมทั้งจังหวัด	267,842	285,777	552,619

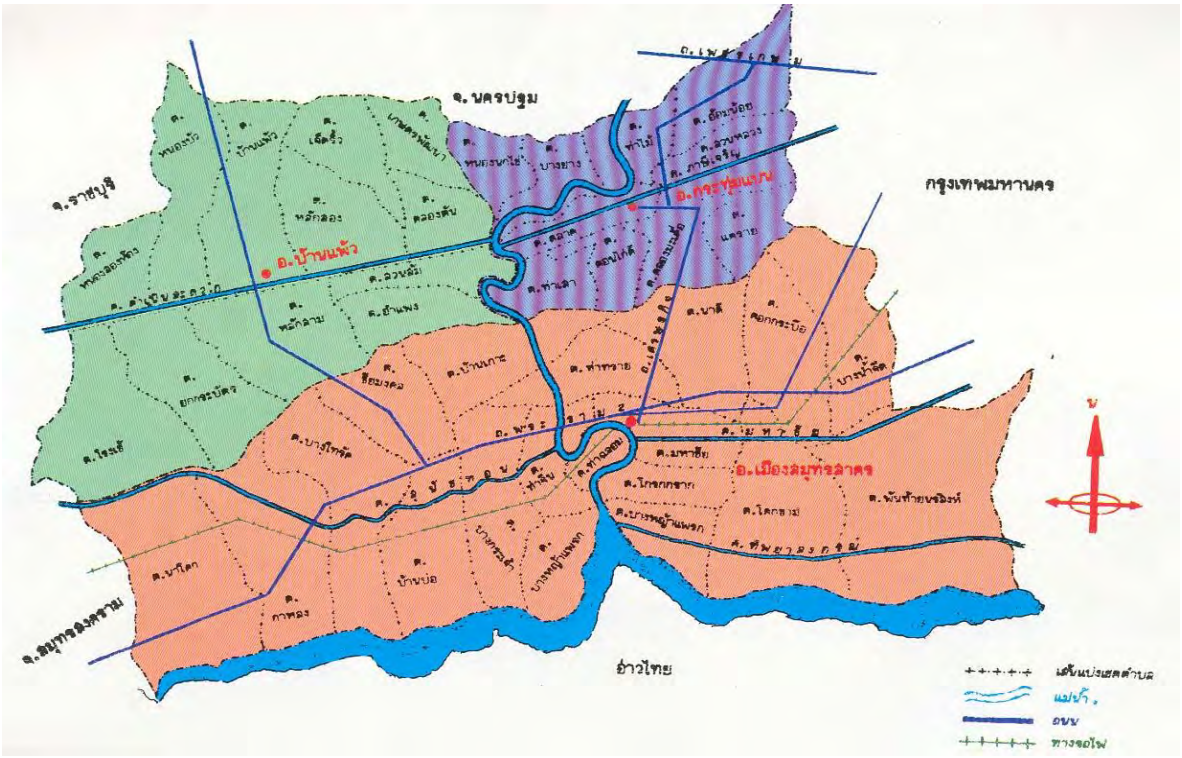
(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร, มกราคม 2560)

2.2 การปกครอง

จังหวัดสมุทรสาครแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 อำเภอ 40 ตำบล 290 หมู่บ้าน 62 ชุมชน ได้แก่

1. อำเภอเมืองสมุทรสาคร มี 18 ตำบล 116 หมู่บ้าน
2. อำเภอกระทุ่มแบน มี 10 ตำบล 76 หมู่บ้าน
3. อำเภอบ้านแพ้ว มี 12 ตำบล 98 หมู่บ้าน

ภาพแสดงการแบ่งเขตพื้นที่อำเภอและตำบลในจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 3 : แสดงจำนวน อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล และ อบต. ในจังหวัดสมุทรสาคร

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	หมายเหตุ
เมืองสมุทรสาคร	492.040	18	116	5	12	1 เทศบาลนคร 4 เทศบาลตำบล
กระทุ่มแบน	135.276	10	76	4	6	1 เทศบาลนคร 1 เทศบาลเมือง 2 เทศบาลตำบล
บ้านแพ้ว	245.031	12	98	3	7	3 เทศบาลตำบล
รวม	872.347	40	290	12	25	

(ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

2.3 โครงสร้างพื้นฐาน

1) ไฟฟ้า

ปัจจุบันการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้บริการกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชนครบทุกอำเภอ ทุกตำบล และทุกหมู่บ้านแล้ว ปัจจุบันมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 236,828 ราย จำนวนกระแสไฟฟ้า 3,803 หน่วย จำแนกเป็น ผู้ใช้ไฟฟ้าเพื่อการอยู่อาศัย จำนวน 195,612 ราย สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม จำนวน 35,513 ราย สถานที่ราชการและสาธารณะ 1,750 ราย และอื่นๆ จำนวน 3,953 ราย

ตารางที่ 4 : ข้อมูลผู้ใช้ไฟฟ้าในจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2556 – พ.ศ. 2559

ปีการใช้ไฟฟ้า	จำนวนผู้ใช้ไฟ (ราย)				
	รวม (Total)	ที่อยู่อาศัย (Residential)	สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม(Business and industry)	สถานที่ราชการและสาธารณะ (Government office and public utility)	อื่น ๆ (others)
พ.ศ. 2556	217,838	180,666	32,430	1,569	3,173
พ.ศ. 2557	225,411	186,564	33,635	1,690	3,522
พ.ศ. 2558	233,441	193,055	34,861	1,755	3,770
พ.ศ. 2559	236,828	195,612	35,513	1,750	3,953

(ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 3 (ภาคกลาง) จังหวัดนครปฐม, ธันวาคม 2559)

2) ประปา

การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสาคร รับผิดชอบจำหน่ายน้ำประปาบริการประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร มี 11 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลท่าฉลอม ตำบลท่าจีน ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบางโทรัด ตำบลชัยมงคล ตำบลท่าทราย ตำบลนาดี ตำบลบางน้ำจืด ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลนาโคก และอำเภอกระทุ่มแบน 5 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลคลองมะเดื่อ ตำบลแคราย ตำบลสวนหลวง ตำบลท่าเสา ตำบลดอนไก่ดี

ตารางที่ 5 : ข้อมูลผู้ใช้น้ำประปาในจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2559

ปี	ปริมาณการผลิตน้ำ (ลูกบาศก์เมตร)	ปริมาณน้ำจำหน่าย (ลูกบาศก์เมตร)	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)
พ.ศ. 2555	5,570,677	4,471,156	44,976
พ.ศ. 2556	5,961,822	4,418,854	49,819
พ.ศ. 2557	5,980,866	4,448,714	54,995
พ.ศ. 2558	6,098,158	4,767,619	59,338
พ.ศ. 2559	6,404,577	4,581,587	62,407

(ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

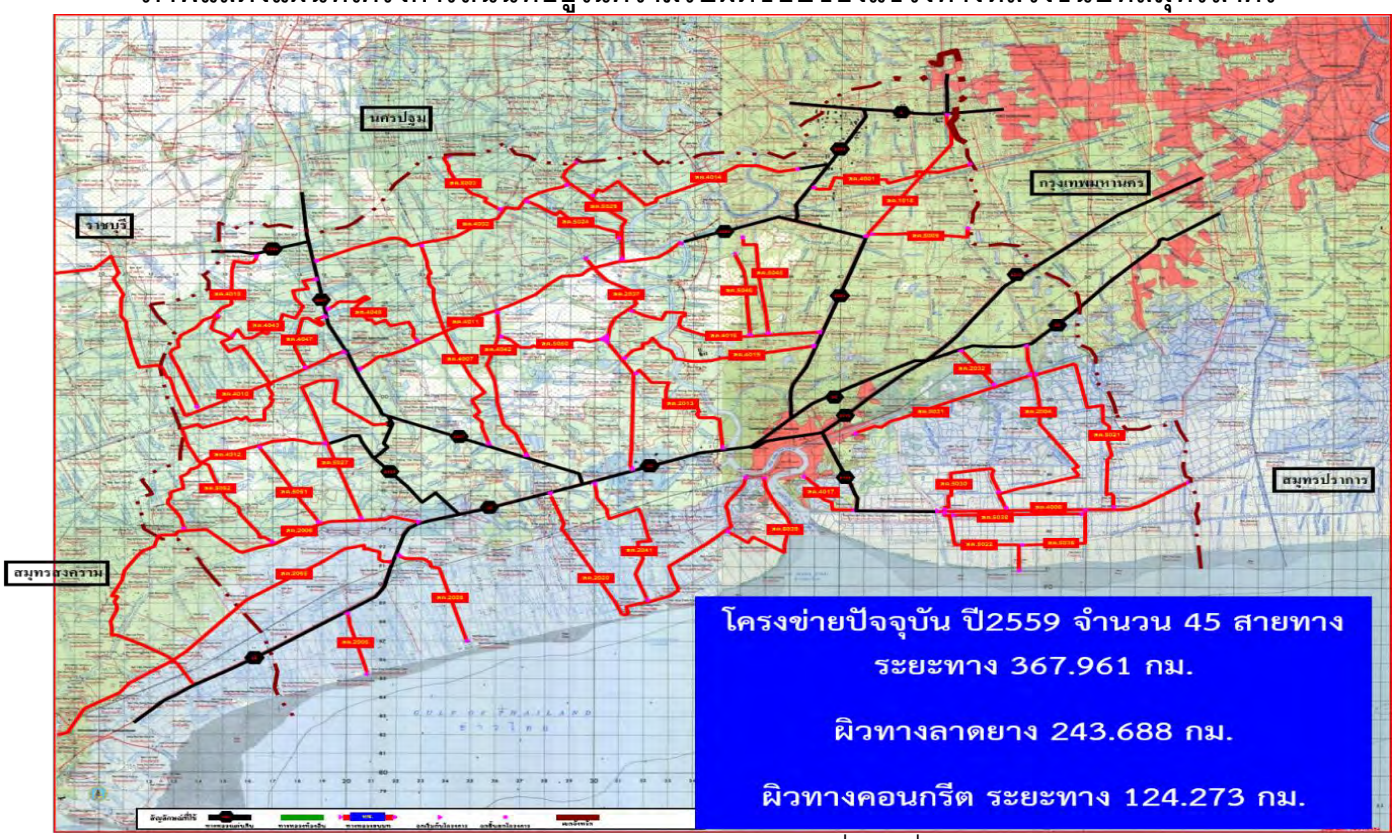
3) การคมนาคม

จังหวัดสมุทรสาคร มีการคมนาคมสะดวกทั้งทางบก และทางน้ำ ทำให้การติดต่อระหว่างจังหวัดกับจังหวัด หรืออำเภอกับอำเภอเป็นไปด้วยความสะดวก และเป็นจังหวัดที่ประชาชนส่วนใหญ่ใช้เป็นเส้นทางหลักลงสู่ภาคใต้โดยมีถนนพระราม 2 เป็นถนนสายหลัก และถนนเพชรเกษม

3.1) **ทางรถยนต์** มีถนนสายหลักที่สำคัญ 3 สาย ได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม)
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3242 (ถนนเอกชัย)

ภาพแสดงแผนที่โครงการถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงชนบทสมุทรสาคร

3.2) **ทางรถไฟ** มีทางรถไฟสายวงเวียนใหญ่ - มหาชัย เริ่มต้นที่สถานีวงเวียนใหญ่ กรุงเทพมหานคร ถึงสถานีมหาชัยสมุทรสาคร อำเภอเมือง (ระยะทาง 33.1 กม.) และทางรถไฟสายมหาชัย - แม่กลอง เริ่มต้นที่สถานีบ้านแหลม ตำบลท่าฉลอม อำเภอเมืองสมุทรสาคร ถึงสถานีแม่กลอง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม (ระยะทาง 33.7 กม.)

3.3) **ทางน้ำ** สภาพทั่วไปในท้องที่จังหวัดมีแม่น้ำลำคลองจำนวนมาก แม่น้ำลำคลองที่ใช้เป็นเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำท่าจีน คลองมหาชัย คลองพิทยาลงกรณ์ คลองสุนัขหอน คลองภาษีเจริญ คลองบางยาง และคลองดำเนินสะดวก การคมนาคมทางน้ำส่วนใหญ่จะใช้เรือยนต์โดยสาร เรือยนต์บรรทุกสินค้า ตลอดจนเรือแจว/เรือพาย เดินทางไปมาระหว่างตำบล หมู่บ้าน อำเภอ และจังหวัด ปัจจุบันมีเรือหางยาวรับจ้างขนส่งผู้โดยสาร ทำให้เกิดความสะดวกยิ่งขึ้นในการเดินทาง

3. ด้านเศรษฐกิจ

3.1 ภาวะการคลัง

เศรษฐกิจโดยรวมชะลอตัว เป็นผลจากการชะลอตัวของภาคอุตสาหกรรมของจำนวนโรงงาน จำนวนแรงงาน และปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการตามการหดตัวของภาษีผู้ประกอบการ ด้านการท่องเที่ยว สำหรับภาคเกษตรกรรมยังคงหดตัวแต่ปรับตัวดีขึ้นตามการเพิ่มปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำ แพปลาซึ่งเป็นโครงสร้างหลัก จากการชะลอตัวของการบริโภคภาคเอกชน ตามการลดลงของภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่จัดเก็บได้ และจำนวนรถยนต์นั่งจดทะเบียนใหม่ และการใช้จ่ายภาครัฐชะลอตัวจากการชะลอตัวของการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนของส่วนราชการ ส่วนการลงทุนภาคเอกชนยังคงขยายตัวต่อเนื่องตามการ ขยายตัวของสินเชื่อสำหรับการลงทุน และการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้าง

ตารางที่ 6 : แสดงข้อมูลภาวะด้านการคลัง พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2558

ข้อมูล	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558
ด้านการจัดเก็บรายได้ (ล้านบาท)	22,755.70	23,243.38	24,105.44	24,461.35
ด้านรายจ่าย (ล้านบาท)	4,324.65	3,490.56	3,413.70	2677.09
ด้านการเงิน				
-ปริมาณเงินฝาก (ล้านบาท)	115,499	124,531	133,650	133,165
-ปริมาณสินเชื่อ (ล้านบาท)	72,988	85,545	94,831	100,197

(ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดสมุทรสาคร, กันยายน 2559)

3.2 ภาวะค่าครองชีพ

การประมวลผลดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ รายการสินค้าและบริการที่คำนวณมีจำนวน 450 รายการ สำหรับจังหวัดสมุทรสาครมี จำนวน 269 รายการ ครอบคลุมหมวดอาหารและเครื่องดื่ม เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า เคหสถาน การตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล ยานพาหนะการขนส่งและการสื่อสาร การบันเทิงการอ่าน การศึกษา และการศาสนา หมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ เพื่อนำมาคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภค ของจังหวัดสมุทรสาคร ได้ผลดังนี้

1) ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ เดือนธันวาคม 2559

ปี พ.ศ. 2554 ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศเท่ากับ 100 เดือนธันวาคม 2559 เท่ากับ 106.93 สำหรับเดือนพฤศจิกายน 2559 เท่ากับ 106.79 เดือนธันวาคม 2558 เท่ากับ 105.74 เมื่อเทียบกับเดือนพฤศจิกายน 2559 สูงขึ้นร้อยละ 0.13 เทียบเฉลี่ย 12 เดือน (มกราคม – ธันวาคม) 2559 กับระยะเดียวกันของปี พ.ศ. 2558 สูงขึ้นร้อยละ 0.19

2) ดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดสมุทรสาคร เดือนธันวาคม 2559

ปี พ.ศ. 2554 ดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดสมุทรสาคร เท่ากับ 100 และเดือนธันวาคม 2559 เท่ากับ 113.0 สำหรับเดือนพฤศจิกายน 2559 เท่ากับ 113.0 และเดือนธันวาคม 2558 เท่ากับ 111.2

3) การเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดสมุทรสาครเดือนธันวาคม 2559 เมื่อเทียบกับ

3.1) เดือนพฤศจิกายน 2559 ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

3.2) เดือนธันวาคม 2558 สูงขึ้นร้อยละ 1.6

3.3) เทียบเฉลี่ย 12 เดือน (มกราคม – ธันวาคม) 2559 กับระยะเดียวกันของปี 2558 สูงขึ้นร้อยละ 0.3

4) ดัชนีราคาผู้บริโภคของจังหวัดสมุทรสาครเดือนธันวาคม 2559 เทียบกับเดือนพฤศจิกายน 2559

ไม่มีการเปลี่ยนแปลง โดยดัชนีราคาหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ลดลงร้อยละ 0.6 สำหรับดัชนีราคาหมวดอื่นๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม สูงขึ้นร้อยละ 0.5

5) พิจารณาเทียบกับเดือนธันวาคม 2558 สูงขึ้นร้อยละ 1.6 สำหรับหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์สูงขึ้นร้อยละ 3.3 หมวดอื่นๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่มสูงขึ้นร้อยละ 0.3

6) ถ้าพิจารณาดัชนีราคาเฉลี่ย 12 เดือนของปี พ.ศ. 2559 เทียบกับระยะเดียวกันของ ปี พ.ศ. 2558 สูงขึ้นร้อยละ 0.3 หมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ สูงขึ้นร้อยละ 1.4 ได้แก่ เนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ สูงขึ้นร้อยละ 3.1 ไข่และผลิตภัณฑ์นม สูงขึ้นร้อยละ 2.1 ผักและผลไม้ สูงขึ้นร้อยละ 2.9 อาหารบริโภค - ในบ้านสูงขึ้นร้อยละ 2.5 หมวดอื่นๆ ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่ม ลดลงร้อยละ 0.8 ได้แก่ หมวดเครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า ลดลงร้อยละ 1.9 หมวดเคหสถาน ลดลงร้อยละ 1.9 หมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร ลดลงร้อยละ 2.0 หมวดน้ำมันเชื้อเพลิง ลดลงร้อยละ 7.1

ตารางที่ 7 : แสดงดัชนีราคาผู้บริโภคจังหวัดสมุทรสาคร

หมวด	สัดส่วนน้ำหนักปีฐาน	ดัชนี				อัตราการเปลี่ยนแปลง		
		ธ.ค.59	พ.ย.59	ธ.ค.58	ม.ค.-ธ.ค.59	ธ.ค.59/พ.ย.59	ธ.ค.59/ธ.ค.58	ม.ค.59-ธ.ค.59/ม.ค.58-ธ.ค.58
รวมทุกรายการ	100.00	113.0	113.0	111.2	112.4	0.0	1.6	0.3
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	43.88	119.9	120.6	116.1	119.0	-0.6	3.3	1.4
ข้าว แป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง	4.27	96.9	99.4	101.8	99.6	-2.5	-4.8	-3.9
เนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ	8.87	121.6	118.9	115.5	118.6	2.3	5.3	3.1
ไข่และผลิตภัณฑ์นม	2.02	100.4	102.8	101.6	104.0	-2.3	-1.2	2.1
ผักและผลไม้	5.96	141.3	146.5	127.6	139.7	-3.5	10.7	2.9
เครื่องประกอบอาหาร	3.13	129.8	129.7	122.8	125.3	0.1	5.7	1.5
เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์	2.39	98.1	100.7	100.9	100.5	-2.6	-2.8	-0.5
อาหารบริโภค-ในบ้าน	10.05	126.5	126.5	121.8	124.9	0.0	3.9	2.5
อาหารบริโภค-นอกบ้าน	7.19	99.6	99.6	101.0	100.1	0.0	-1.4	-0.3
หมวดอื่น ๆ ไม่ใช่อาหาร และเครื่องดื่ม	56.12	107.2	106.7	107.0	106.7	0.5	0.2	-0.8
หมวดเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	2.04	105.3	104.7	107.8	105.8	0.6	-2.3	-1.9
หมวดเคหสถาน	22.60	111.8	111.8	115.7	113.0	0.0	-3.4	-1.9
หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล	4.95	103.7	104.0	101.4	102.0	-0.3	2.3	0.7
หมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสาร	19.02	96.1	94.7	92.9	93.8	1.5	3.4	-2.0
หมวดการบันเทิงการอ่านและการศึกษา	5.41	100.3	100.3	100.3	100.3	0.0	0.0	0.0
หมวดยาสูบและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	2.10	152.6	152.6	135.1	150.2	0.0	13.0	12.2
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน	68.56	111.1	111.2	110.5	110.9	-0.1	0.5	0.8
กลุ่มอาหารสดและพลังงาน	31.44	115.5	115.4	111.3	113.9	0.1	3.8	-1.1
- อาหารสด	21.12	124.1	125.2	118.6	123.2	-0.9	4.6	1.7
- พลังงาน	10.33	98.7	96.2	96.8	95.7	2.6	2.0	-7.4

(ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

3.3 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นเมืองเศรษฐกิจที่มีศักยภาพทั้งทางด้านการอุตสาหกรรม การประมง และการเกษตรกรรม จากข้อมูลสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ประจำปี พ.ศ. 2557 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พบว่าสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดสมุทรสาครขยายตัวจากปีก่อน จังหวัดสมุทรสาครยังเป็นจังหวัด 1 ใน 10 ของประเทศ ที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวสูงตลอดมา

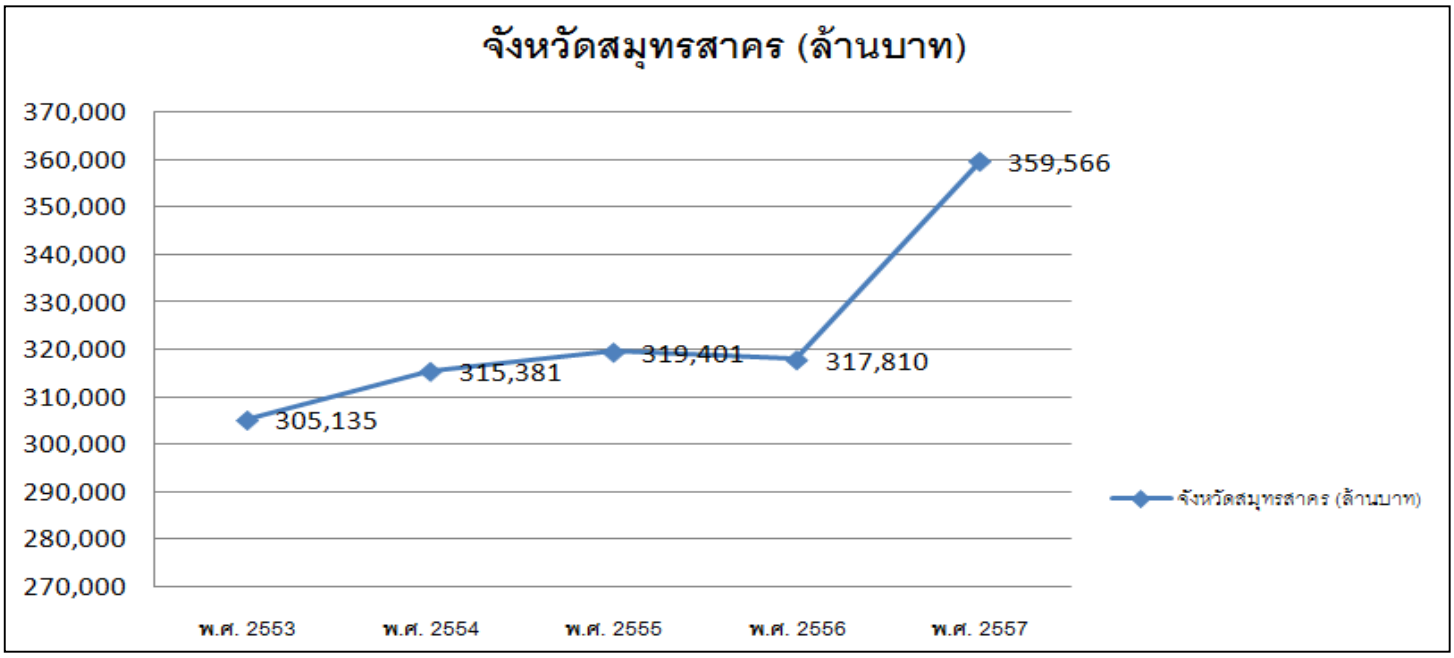
ภาวะเศรษฐกิจจังหวัดสมุทรสาคร พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี พ.ศ 2557 ณ ราคาประจำปี มีมูลค่าเท่ากับ 335,602 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2556 ที่มีมูลค่าเท่ากับ 317,735 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.62 และผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) ในปี พ.ศ. 2557 มีค่าเท่ากับ 359,566 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นจาก 344,856 บาท/คน/ปี เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2556 คิดเป็นร้อยละ 4.26

ตารางที่ 8 : แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ปี พ.ศ. 2557 (บาทต่อปี)

จังหวัด		มูลค่าต่อหัว
อันดับที่ 1	ระยอง	1,008,615
อันดับที่ 2	กรุงเทพมหานคร	481,118
อันดับที่ 3	ชลบุรี	439,975
อันดับที่ 4	ฉะเชิงเทรา	423,965
อันดับที่ 5	พระนครศรีอยุธยา	420,963
อันดับที่ 6	ปราจีนบุรี	371,776
อันดับที่ 7	**สมุทรสาคร**	**359,566**
อันดับที่ 8	สมุทรปราการ	331,142
อันดับที่ 9	สระบุรี	289,998
อันดับที่ 10	ภูเก็ต	258,817

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ภาพแสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) สมุทรสาคร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2557

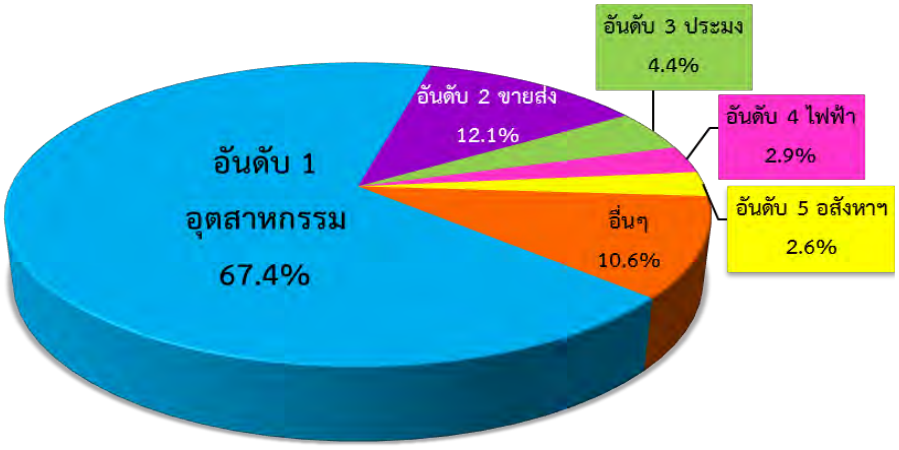
(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

โครงสร้างด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

โครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิต (Structure) ของจังหวัดสมุทรสาครขึ้นอยู่กับภาคนอกการเกษตร มีมูลค่าเท่ากับ 318,266 ล้านบาท โดยสาขาการผลิตหลักของภาคนอกเกษตร คือ สาขาอุตสาหกรรม มีมูลค่าเท่ากับ 226,065 ล้านบาท รองลงมาคือ สาขาสาขาขายส่งขายปลีกฯ มีมูลค่าเท่ากับ 40,539 ล้านบาท และสาขาไฟฟ้าประปาฯ มีมูลค่าเท่ากับ 9,795 ล้านบาท

ส่วนภาคการเกษตร มีมูลค่าเท่ากับ 17,337 ล้านบาท โดยสาขาการผลิตหลักภาคเกษตร คือ สาขาประมง มีมูลค่าเท่ากับ 14,730 ล้านบาท รองลงมาคือ สาขาเกษตรกรรมฯ มีมูลค่าเท่ากับ 2,607 ล้านบาท

ภาพแสดงสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สมุทรสาคร รายสาขาการผลิต ปี พ.ศ. 2557

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ตารางที่ 9 : แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2557 ณ ราคาประจำปี

(Gross Provincial Product at Current Market Prices : 2014 p1)

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วนโครงสร้าง (ร้อยละ)
ภาคเกษตร	17,337.0	5.17
สาขาเกษตรกรรม ปศุสัตว์ และการป่าไม้	2,607.0	0.77
สาขาประมง	14,730.0	4.38
ภาคนอกเกษตร	318,266.0	94.83
สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน	785.0	0.23
สาขาอุตสาหกรรม	226,065.0	67.36
สาขาไฟฟ้า ประปา และโรงแยกก๊าซ	9,795.0	2.91
สาขาก่อสร้าง	5,524.0	1.64
สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	40,539.0	12.07
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	3,134.0	0.93
สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	5,956.0	1.77
สาขาตัวกลางทางการเงิน	6,754.0	2.01
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	8,864.0	2.64
สาขาการบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	4,053.0	1.20
สาขาการศึกษา	1,788.0	0.53
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	3,561.0	1.06
สาขาการให้บริการด้านชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	1,325.0	0.39
สาขาลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	122.0	0.03
ผลิตภัณฑ์จังหวัด Gross Provincial Products (GPP)	335,602.0	100
ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว GPP per capita (บาท)	359,566.0	
ประชากร Population (1,000 คน)	933.0	

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

4. ด้านอุตสาหกรรม

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเอื้อต่อการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม เนื่องจากอยู่ในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร มีการคมนาคมขนส่งที่สะดวกและรวดเร็ว ประกอบกับมีโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิตที่เหมาะสมต่อการลงทุน จึงมีผู้ประกอบการด้านธุรกิจอุตสาหกรรมให้ความสนใจมาลงทุนตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรสาครเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 – 2559 จังหวัดสมุทรสาคร มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 5,916 แห่ง เงินลงทุน 792,976.28 ล้านบาท ลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 435,445 คน

ตารางที่ 10 : แสดงข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการ

ข้อมูล	ปี พ.ศ. 2555	ปี พ.ศ. 2556	ปี พ.ศ. 2557	ปี พ.ศ. 2558	ปี พ.ศ. 2559
อำเภอเมืองฯ	2,852	2,943	3,054	3,252	3,339
อำเภอกระทุ่มแบน	2,166	2,243	2,330	2,409	2,446
อำเภอบ้านแพ้ว	119	125	126	131	131
รวม 3 อำเภอ (โรงงาน)	5,137	5,311	5,510	5,792	5,916
เงินลงทุนรวม (ล้านบาท)	743,579.88	751,558.20	761,535.99	785,566.92	792,976.28
คนงานชาย	182,533	186,273	190,915	197,318	199,899
คนงานหญิง	220,691	223,392	227,887	233,238	235,546
คนงานรวม (คน)	403,224	409,655	418,802	430,556	435,445

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

ตารางที่ 11 : แสดงข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมแยกขนาดตามจำนวนคนงาน

รายการ	จำนวน	เงินลงทุน	คนงานรวม
รวมโรงงานขนาดเล็ก (<= 50 คน)	4,704	158,829.70	104,495
รวมโรงงานขนาดกลาง (> 50 และ <= 200 คน)	916	382,570.80	116,149
รวมโรงงานขนาดใหญ่ (> 200 คน)	296	251,576	214,801
รวม	5,916	792,976.28	435,445

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

อุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ

สาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด 5 อันดับแรกของจังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่

(1) **อุตสาหกรรมอาหาร** ประกอบด้วยการผลิตเกี่ยวกับสัตว์น้ำอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเป็นหลัก เช่น การล้าง ชำแหละ แกะ ต้ม นึ่ง ทอด หรือบดสัตว์น้ำ รองลงมา ได้แก่ ถนอมสัตว์น้ำโดยวิธีอบ รมควัน ใส่เกลือ ดอง ตากแห้ง หรือทำให้เยือกแข็งโดยฉับพลันหรือเหือดแห้ง และทำผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปจากสัตว์น้ำ หนัง หรือไขมันตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 634 โรงงาน เงินลงทุน 283,648.662 ล้านบาท คนงาน 130,434 คน

(2) **อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ** ประกอบด้วยการผลิต ผลิตภัณฑ์โลหะ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเป็นหลัก เช่น การกลึง เจาะ คว้าน กัด ไส เจียร หรือ เชื่อม โลหะทั่วไป รองลงมาได้แก่ ทำผลิตภัณฑ์ด้วยวิธีปั๊มหรือกระแทก และทำผลิตภัณฑ์โลหะสำเร็จรูปด้วยวิธีเคลือบหรือลงรัก ชุบ หรือ ขัด ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 1,064 โรงงาน เงินลงทุน 239,064.630 ล้านบาท คนงาน 40,811 คน

(3) **อุตสาหกรรมพลาสติก** ประกอบด้วยการผลิตพลาสติกอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเป็นหลัก เช่น ทำเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเรือน หรือเครื่องประดับ และรวมถึงชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์ รองลงมาได้แก่ ผลิตพลาสติกเป็นเม็ด แท่ง ท่อ หลอด แผ่น ชิ้น ผง หรือรูปทรงต่างๆ และทำเปลือกหุ้มไส้กรอก ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวน โรงงานทั้งสิ้น 926 โรงงาน เงินลงทุน 51,307.954 ล้านบาท คนงาน 43,246 คน

(4) **อุตสาหกรรมสิ่งทอ** ประกอบด้วยการผลิต การหมัก คาร์บอไนซ์ สาง หวี รีด ปั่น อบ ควบ บิด เกลียว กรอ เท็กเจอร์ไรซ์ ฟอก หรือย้อมสีเส้นใย รองลงมาได้แก่ การทอ หรือการเตรียมเส้นด้ายอื่น สำหรับการทอ การฟอกย้อมสี หรือแต่งสำเร็จด้านหรือสิ่งทอ การพิมพ์สิ่งทอ ตามลำดับ ปัจจุบันมีจำนวน 496 โรงงาน เงินลงทุน 48,397.29 ล้านบาท คนงาน 54,946 คน

(5) **อุตสาหกรรมกระดาษ และผลิตภัณฑ์จากกระดาษ** ประกอบด้วยการผลิต ผลิตเยื่อหรือกระดาษอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ได้แก่ การทำเยื่อจากไม้ หรือวัสดุอื่น การทำกระดาษ กระดาษแข็ง หรือกระดาษที่ใช้ในการก่อสร้างชนิดที่ทำจากเส้นใย (fiber) หรือแผ่นกระดาษไฟเบอร์ (fiberboard) โรงงานผลิตภาชนะบรรจุจากกระดาษทุกชนิดหรือแผ่นกระดาษไฟเบอร์ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 122 โรงงาน เงินลงทุน 15,584.05 ล้านบาท คนงานจำนวน 8,058 คน

5. ด้านการเกษตรกรรม

5.1 ด้านการเกษตร

จังหวัดสมุทรสาครเป็นพื้นที่ราบลุ่มสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 1 - 2 เมตร มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่จากทางด้านเหนือไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีคลองชลประทานจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อการคมนาคมและการชลประทาน เหมาะแก่การทำการเกษตร โดยส่วนใหญ่จะทำการกสิกรรม การประมง และการเลี้ยงสัตว์ ทำให้การใช้ที่ดินครึ่งหนึ่งของจังหวัดเป็นไปเพื่อการเกษตรกรรม

ทางด้านทิศเหนือของจังหวัดจะเป็นพื้นที่การเกษตร ซึ่งประกอบด้วย นาข้าว และสวนผลไม้ ซึ่งสวนผลไม้นี้จะอยู่ในบริเวณอำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน โดยเฉพาะพื้นที่ดินที่อยู่ใกล้คลองดำเนินสะดวก และคลองภาษีเจริญ มีการปลูกไม้ยืนต้น และผักผลไม้เป็นจำนวนมาก

ทางทิศใต้ เป็นบริเวณที่ราบและน้ำทะเลท่วมถึง มีสภาพเป็นป่าชายเลนและมีการทำนาเกลือ ซึ่งในเวลาต่อมาป่าชายเลนได้ถูกทำลายลงจนเหลือพื้นที่เป็นป่าชายเลนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และการทำนาเกลือได้เปลี่ยนมาทำการเลี้ยงกุ้งเพิ่มมากขึ้น ในส่วนของพื้นที่บริเวณที่น้ำท่วมไม่ถึงได้ทำสวนมะพร้าวเป็นจำนวนมาก

พื้นที่ทั้งหมดจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวน 545,216 ไร่ พื้นที่ด้านการเกษตรทั้งหมด 153,792.34 ไร่ โดยจำแนกตามสัดส่วนของการใช้พื้นที่ทำการเกษตรได้ ดังนี้

พื้นที่ทางการผลิตด้านพืช 97,486 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.88 ของพื้นที่ทั้งหมด

พื้นที่ทางการประมง 56,306.34 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.33 ของพื้นที่ทั้งหมด

ตารางที่ 12 : แสดงพื้นที่การทำเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2558

ข้อมูล	จังหวัด	อำเภอเมือง	อำเภอกระทุ่มแบน	อำเภอบ้านแพ้ว
พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	545,216	307,525	84,547	153,144
พื้นที่การเกษตรด้านพืช ทั้งหมด (ไร่)	97,486	3,983	21,617	71,886
พื้นที่การเกษตรด้านประมง ทั้งหมด (ไร่)	56,306.34	41,608.62	1,689.97	3,007.75
จำนวนเกษตรกรด้านพืช	10,541	2,682	2,580	5,279
จำนวนเกษตรกรด้านประมง	3,197	1,805	344	1,048

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, มกราคม 2559)

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร

มะพร้าวน้ำหอม เป็นพืชอีกชนิดหนึ่งที่มีการปลูกกันอย่างกว้างขวาง เนื่องจากมี คุณลักษณะพิเศษ คือ น้ำมะพร้าวและเนื้อมะพร้าวมีรสชาติหวานกลมกล่อมและมีกลิ่นหอมชื่นใจ เนื่องจากสภาพดินของจังหวัดสมุทรสาครมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสม และปัจจุบันเป็นพืชที่นิยมบริโภคทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวก็นิยมรับประทาน

มะนาว เป็นไม้ผลตระกูลส้มประเภทหนึ่งที่ปลูกกันอย่างแพร่หลาย โดยแหล่งปลูกที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่ อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกระทุ่มแบน และบางส่วนของอำเภอเมืองสมุทรสาคร จัดได้ว่าเป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ที่ตลาดมีความต้องการสูงตลอดทั้งปี

มะม่วง เป็นไม้ผลขนาดใหญ่อายุยืนแข็งแรง นอกจากผลของมะม่วงแล้วยังสามารถใช้ประโยชน์จากต้นหรือเนื้อไม้ได้อีกด้วย เช่น การก่อสร้างการทำฟืน ทำถ่าน เป็นต้น โดยทั่วไปแล้วมะม่วงเป็นพืชที่ชอบลักษณะอากาศที่แห้งแล้งและชุ่มชื่นหรือมีฝนตกสลับกันเป็นช่วง ๆ

กล้วยไม้ เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ทั้งหมด 4,198 ไร่ แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน แหล่งปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน ตลาดกล้วยไม้เป็นความต้องการของผู้บริโภคที่สูงขึ้นทุกปี จึงมีโอกาสขยายตลาดได้อีกมาก

ตารางที่ 13 : แสดงสินค้าเกษตรด้านพืชที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2558

ชนิด	เกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตันต่อไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัน)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1.กล้วยไม้	503	4,769	2.3	10,968.7	60,000	658.122
2.มะนาว	878	8,783	2.3	20,200.9	60,000	1,212.054
3.มะพร้าวอ่อน	1,403	13,376	3.0	40,128	10,000	401.280
4.ฝรั่ง	1,311	8,835	3.0	26,505	20,000	530.100
5.มะม่วง	1,315	12,763	2.8	35,736.4	20,000	714.728
6.ลำไย	161	1,599	2.1	3,357.9	50,000	167.895
7.ข้าวนาปรัง	350	9,162	0.75	6,871.5	7,500	51.536
8.ข้าวนาปี	195	1,569	2.0	3,138	20,000	62.760
9.แก้วมังกร	141	917	2.3	2,109.1	40,000	84.364
10.ชมพู่	503	4,769	2.3	10,968.7	60,000	658.122

(ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, กุมภาพันธ์ 2559)

5.2 ด้านการประมง

จังหวัดสมุทรสาคร มีชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการประมงทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย และทะเล รวมถึงเกิดธุรกิจที่ต่อเนื่องจากการประมง จึงทำให้เกิดอาชีพด้านการประมง และอาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมงจำนวนมาก เป็นศูนย์กลางในการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำ โดยมีตลาดค้าสินค้าสัตว์น้ำขนาดใหญ่ ได้แก่ ตลาดทะเลไทย ตลาดกลางการค้ากุ้ง และตลาดลีลา

นอกจากนี้ ชาวประมงจังหวัดสมุทรสาคร ยังได้ทำการประมงนอกน่านน้ำไทย โดยมีเรือประมงทะเล ที่เป็นเรือบรรทุกห้องเย็น ขนถ่ายสินค้าสัตว์น้ำ ที่ไปร่วมทำการประมง ในน่านน้ำต่างประเทศ ซึ่งวัตถุดิบที่จับได้จะเป็นปลาชนิดต่างๆ เช่น ปลาเก๋า ปลากะพง ปลาหมึก โดยเรือบรรทุก ขนถ่ายสินค้าสัตว์น้ำ (เรือแม่) จะนำสินค้าสัตว์น้ำกลับขึ้นฝั่ง โดยมีท่าเทียบเรือและรถตู้คอนเทนเนอร์ ตลอดจนแพปลารองรับ

ด้วยศักยภาพในการทำการประมงของชาวประมงสมุทรสาครดังกล่าว ส่งผลให้จังหวัดสมุทรสาครเป็นแหล่งธุรกิจการประมงขนาดใหญ่ครบวงจร ซึ่งมีทั้งการทำประมงทะเล การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมถึงอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

ตารางที่ 14 : แสดงสินค้าประมงที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2559

รายการ	เกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
1.ปลาสลิด	139	3,558.75
2.กุ้งขาว	499	6,094.84
3.หอยแครง	411	11,614.33
4.ปลานิล	120	1,416.73
5.กุ้งกุลาดำ	111	2,766.86
6.ปลากะพง	14	256.25
7.ปลาดุก	10	85.5
8.กุ้งก้ามกราม	7	91
9.ปลาตะเพียน	128	347
10.หอยแมลงภู่	151	591

(ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, มกราคม 2560)

5.3 ด้านปศุสัตว์

จังหวัดสมุทรสาคร มีศักยภาพเหมาะสมต่อการปศุสัตว์ เนื่องจากมีแหล่งอาหารสัตว์และแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ประกอบกับมีโครงข่ายการคมนาคมที่สะดวก แต่เนื่องจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ทำให้ประชาชนหันไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น ถึงแม้ว่าการปศุสัตว์จะได้รับการส่งเสริมจากทางราชการให้เป็นอาชีพเสริมอีกอย่างหนึ่งก็ตาม ส่วนใหญ่การเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดสมุทรสาคร จะเป็นการเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็ก เช่น สุกร ไก่ เป็ด และแพะ เป็นต้น

ตารางที่ 15 : แสดงข้อมูลด้านการปศุสัตว์

รายการ	ปี 2556			ปี 2557			ปี 2558		
	เกษตรกร (ราย)	ผลผลิต (ตัว)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	เกษตรกร (ราย)	ผลผลิต (ตัว)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	เกษตรกร (ราย)	ผลผลิต (ตัว)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
ไก่ไข่	274	69,941	52,280,898	274	79,970	59,777,575	242	78,737	58,855,907
โคเนื้อ	34	418	20,064,000	36	595	28,560,000	34	502	24,096,000
ไก่พื้นเมือง	1,983	61,783	20,388,390	2,017	57,985	19,135,050	2,142	36,837	12,156,210
เป็ดไข่	185	5,908	5,485,992	174	4,947	4,571,028	226	6,300	5,821,200
แพะ	41	935	2,571,250	49	1,215	3,341,250	58	1118	3,074,500
ไก่เนื้อ	23	6,940	1,648,944	11	8,515	2,023,164	6	6,180	1,468,368
เป็ดเนื้อ	45	1,977	986,918	32	1,365	681,408	13	837	417,820
เป็ดเทศ	190	4,042	2,017,766	190	4,207	7,262,964	207	4,396	2,194,452

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

5.4 การทำนาเกลือ

ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร มีเกษตรกรทั้งสิ้น 286 ราย พื้นที่ 18,850 ไร่ โดยแยกเป็น 8 ตำบล ดังนี้ ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลโคกขาม ตำบลบางกระเจ้า และตำบลบางหญ้าแพรก

ตารางที่ 16 : แสดงจำนวนเกษตรกรผู้ทำนาเกลือในจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2558

ตำบล	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่นาเกลือ (ไร่)
บ้านบ่อ	61	2,388
บางโทรัด	48	2,235
กาหลง	39	2,080
นาโคก	43	3,059
พันท้ายนรสิงห์	20	737
โคกขาม	19	611
บางกระเจ้า	26	1,415
บางหญ้าแพรก	30	6,325
รวม	286	18,850

(ที่มา :สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, มีนาคม 2559)

6. ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดสมุทรสาคร ตั้งอยู่ชายฝั่งทะเล มีป่าชายเลนที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ เหมาะกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ นอกจากนี้ จังหวัดสมุทรสาครยังเป็นเมืองที่บันทึกในประวัติศาสตร์เรื่องราวของพันท้ายนรสิงห์ผู้ซื่อสัตย์ จงรักภักดี และป้อมวิเชียรโชฎก ซึ่งสร้างในสมัยรัชกาลที่ 3 เพื่อป้องกันข้าศึกทางทะเล ซึ่งเหมาะแก่การเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ซึ่งแนวโน้มของรายได้จากการท่องเที่ยวภายในจังหวัดสมุทรสาครสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 17 : แสดงจำนวนนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2558

รายการ	ปี พ.ศ. 2555	ปี พ.ศ. 2556	ปี พ.ศ. 2557	ปี พ.ศ. 2558
ผู้มาเยือน (นักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร)	1,033,514	1,124,428	1,313,807	1,410,224
- ชาวไทย	1,030,951	1,121,725	1,310,568	1,406,553
- ต่างประเทศ	2,563	2,703	3,239	3,671
+ เพิ่มขึ้น/- ลดลง		+8.79	+16.84	+7.3
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	1,418	1,644	1,968	2,177
- ชาวไทย	1,413	1,644	1,963	2,171
- ต่างประเทศ	4	4	5	6
+ เพิ่มขึ้น/- ลดลง		+15.93	+19.70	+1061

(ที่มา : สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

ภาพแสดงแผนที่การท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสาคร

(ที่มา : สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

7. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1 สถานการณ์ป่าชายเลน

จากการสำรวจและจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน โดยการแปลภาพถ่ายดาวเทียม เมื่อปี พ.ศ. 2557 พบว่า ขอบเขตที่ดินป่าชายเลน (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2543) ในท้องที่ 24 จังหวัด มีเนื้อที่รวมประมาณ 2,869,489 ไร่ ซึ่งในจำนวนนี้มีพื้นที่ที่คงสภาพเป็นป่าชายเลน ประมาณ 1,534,585 ไร่ ป่าชายหาด ป่าพรุ และป่าบก 61,211 ไร่ ส่วนที่เหลือได้เปลี่ยนสภาพเป็นการใช้ประโยชน์รูปแบบต่างๆ ได้แก่ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่นาเกลือ พื้นที่เกษตรกรรม ท่าเทียบเรือ เมืองและสิ่งก่อสร้าง และพื้นที่ทิ้งร้าง โดยในจำนวนนี้มีพื้นที่เลนงอกและหาดเลน เนื้อที่ประมาณ 44,520 ไร่

ตารางที่ 18 : แสดงการจำแนกการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสมุทรสาคร

ประเภท	พื้นที่ (ไร่)
ป่าชายเลน	20,385.69
พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	50,671.52
นาเกลือ	53,113.96
เกษตรกรรม	7,811.84
เมืองและสิ่งก่อสร้าง	32,792.31
พื้นที่ทิ้งร้าง	1,012.40
อื่นๆ	2,595.31
รวม	168,383.03

(ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร, 2558)

7.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

1) สภาพป่าไม้จังหวัดสมุทรสาคร

บริเวณปากแม่น้ำท่าจีนฝั่งตะวันตก พบป่าชายเลนผืนใหญ่และอุดมสมบูรณ์ที่สุดของจังหวัดสมุทรสาคร บริเวณอื่นพบป่าชายเลนมีลักษณะเป็นหย่อมเล็กหย่อมน้อยตลอดแนวชายฝั่งทะเลทั้ง 2 ด้าน เดิมชายฝั่งทะเลของจังหวัดสมุทรสาครอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้ชายเลน เช่น ต้นโกงกาง และต้นแสมทะเล เป็นต้น เป็นระบบนิเวศที่มีความซับซ้อน เป็นแนวกันคลื่น เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ เป็นที่อนุบาลของสัตว์น้ำวัยอ่อน เป็นแหล่งไม้ใช้สอย ตลอดจนเป็นแหล่งสมุนไพรที่สำคัญ แต่ต่อมาพื้นที่ป่าชายเลนได้ลดลงเรื่อยๆ อันมีสาเหตุมาจากภัยธรรมชาติ เกิดจากการกัดเซาะชายฝั่งทะเล และในปัจจุบันเหลือพื้นที่ที่เป็นป่าไม้ ประมาณ 594 ไร่ เท่านั้น

2) ป่าสงวนแห่งชาติ

จังหวัดสมุทรสาครมีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออกและป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก รวมเนื้อที่ประมาณ 16,208 ไร่ (ตามกฎกระทรวง) ดังนี้

(1) ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม และตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เนื้อที่ประมาณ 7,343 ไร่ (กฎกระทรวงฉบับที่ 1,194 พ.ศ. 2529)

(2) ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง และตำบลนาโคก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เนื้อที่ประมาณ 8,865 ไร่ (กฎกระทรวงฉบับที่ 1,202 พ.ศ. 2530)

3) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า

จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน 1 แห่ง คือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าพันท้ายนรสิงห์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ประมาณ 14,426 ไร่ ตามแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออกและป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ยกเว้นพื้นที่บางส่วนบริเวณตำบลบางหญ้าแพรกที่มีการครอบครองใช้ประโยชน์พื้นที่มามากกว่า 20 ปี (ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2554)

8. ด้านสังคมและความมั่นคง

8.1 การศึกษา

จังหวัดสมุทรสาคร มีสถานศึกษาในพื้นที่รวมทั้งหมด 160 แห่ง แยกเป็นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 114 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 23 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา 3 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 2 แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 18 แห่ง

ตารางที่ 19 : แสดงจำนวนสถานศึกษาในระบบ

สังกัด	สถานศึกษาตามประเภท				ห้องเรียน	นักเรียน	ครู/บุคลากร	ครู : นร.	นร. : ห้อง
	พื้นฐาน	อาชีว	อุดมฯ	รวม					
1. กระทรวงศึกษาธิการ									
1.1 สพฐ.									
1) สพป.	103	-	-	103	1,830	38,304	2,920	1 : 13	1 : 21
2) สพม.	11	-	-	11	352	13,299	700	1 : 18	1 : 38
1.2 สป.ศธ.									
1) สช.	23	-	-	23	512	14,378	743	1 : 19	1 : 26
1.3 สอศ.									
1) วิทยาลัยเทคนิค	-	1	-	1	139	3,721	230	1 : 16	1 : 27
2) วิทยาลัยประมง	-	1	-	1	23	343	26	1 : 13	1 : 15
3) วิทยาลัยการอาชีพ	-	1	-	1	105	700	56	1 : 12	1 : 6
1.4 สกอ.									
1) วิทยาลัยชุมชน	-	-	1	1	16	307	24	1 : 13	1 : 19
2. กระทรวงอื่น									
2.1 มท.									
1) สามัญ	17	-	-	17	413	15,413	663	1 : 23	1 : 37
2) อาชีว	-	1	-	1	9	210	15	1 : 14	1 : 23
2.2 กกท.									
1) สถาบันพลศึกษา	-	-	1	1	23	646	41	1 : 16	1 : 28
รวม	154	4	2	160	3,070	87,321	4,718		

(ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

8.2 ด้านศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดสมุทรสาคร เป็นคนไทยเชื้อสายจีนและเชื้อสายรามัญ โดยคนไทยเชื้อสายรามัญได้ตั้งถิ่นฐานมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ประชากรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99) นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา คือ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม ตามลำดับ

มีศาสนสถาน จำนวน 349 แห่ง ประกอบด้วย **วัด** จำนวน 224 แห่ง มีจำนวนพระภิกษุ จำนวน 2,769 รูป จำนวนสามเณร จำนวน 312 รูป **โบสถ์คริสต์** จำนวน 2 แห่ง **มัสยิด** จำนวน 1 แห่ง

พุทธมณฑลจังหวัดสมุทรสาคร

ตั้งอยู่ หมู่ 2 ตำบลอำแพง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร บนเนื้อที่ 143 ไร่ 83 ตารางวา ภายในบริเวณมีเป็นสวนป่าที่มีน้ำล้อมรอบ ร่มรื่นไปด้วยต้นไม้นานาพันธุ์ เดิมใช้ชื่อว่า สวนกาญจนาภิเษก 50 ปี แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช “พระศรีสาครภูมิบาลประทานธรรมสุทัศน์” เป็นพระประธานประจำพุทธมณฑลจังหวัดสมุทรสาคร เป็นพระพุทธรูปปางลีลาขนาด สูง 9 เมตร ใช้เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมทางศาสนา การอบรมกล่อมเกลาจิตใจและปฏิบัติธรรมของพุทธศาสนิกชน โดยจังหวัดสมุทรสาครได้ดำเนินการจัดสร้างพุทธมณฑลจังหวัดสมุทรสาคร เมื่อวันที่ วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2549 และได้รับการคัดเลือกจากมหาเถรสมาคมให้เป็นพุทธมณฑลเฉลิมพระเกียรติแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี

8.3 การสาธารณสุข

1) สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ

สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ ได้แก่ โรงพยาบาลสมุทรสาคร (A) โรงพยาบาลกระทุ่มแบน (M1) โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) (S) (เป็นโรงพยาบาลในกำกับของรัฐ) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 54 แห่ง และมีศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล จำนวน 5 แห่ง (อยู่ที่เทศบาลนครสมุทรสาคร จำนวน 3 แห่ง เทศบาลนครอ้อมน้อย จำนวน 1 แห่ง และเทศบาลเมืองกระทุ่มแบน จำนวน 1 แห่ง)

ตารางที่ 20 : แสดงจำนวนสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐและในกำกับของรัฐ ปี พ.ศ. 2559

อำเภอ	รพศ. (A) แห่ง/เตียง	รพท . (M1) แห่ง/ เตียง	รพ.ในกำกับของรัฐ (S) แห่ง/เตียง	รพ.สต./ศสม.	ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล
เมืองสมุทรสาคร	1/602	-	-	23/2	3
กระทุ่มแบน	-	1/316	-	12/1	2
บ้านแพ้ว	-	-	1/300	19	-
รวม	1/602	1/316	1/300	54/3	5

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

2) สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน

สถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน มีโรงพยาบาลเอกชน จำนวน 6 แห่ง สถานพยาบาลประเภทมีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน จำนวน 1 แห่ง คลินิกเวชกรรม จำนวน 129 แห่ง คลินิกทันตกรรม จำนวน 35 แห่ง คลินิกพยาบาลและผดุงครรภ์ จำนวน 82 แห่ง คลินิกการแพทย์แผนไทย จำนวน 8 แห่ง และคลินิกอื่นๆ (กายภาพบำบัด , เทคนิคการแพทย์ , สหคลินิก) จำนวน 13 แห่ง

ตารางที่ 21 : แสดงจำนวนสถานบริการสาธารณสุขภาคเอกชน ปี พ.ศ. 2559

อำเภอ	โรงพยาบาล แห่ง/เตียง	สถานพยาบาล แห่ง/เตียง	คลินิก					
			เวชกรรม	ทันตกรรม	คลินิกพยาบาลผดุงครรภ์	แพทย์แผนไทย	คลินิกอื่น ๆ	รวมคลินิก
เมืองสมุทรสาคร	4/500	1/10	84	26	73	3	9	195
กระทุ่มแบน	2/320	-	39	8	8	3	3	61
บ้านแพ้ว	-	-	6	1	1	2	1	11
รวม	6/820	1/10	129	35	82	8	13	267

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

8.4 ด้านแรงงาน

กำลังแรงงาน ในปี พ.ศ. 2559 (เดือนกันยายน พ.ศ. 2559) ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป **รวมแรงงานแฝงและไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎร์ในจังหวัดสมุทรสาคร** จำนวน 854,995 คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 690,797 คน จำแนกเป็นผู้มีงานทำ 688,013 คน ผู้ว่างงาน 2,784 คน

ในกลุ่มผู้มีงานทำทั้งหมด 688,013 คน เป็นผู้ทำงานในภาคเกษตรกรรมรวม 27,046 คน ในขณะที่นอกภาคเกษตร นั้นมีผู้ทำงานทั้งสิ้น 660,967 คน โดยสาขาอุตสาหกรรมที่มีผู้ทำงานมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ สาขาการผลิต โดยมีผู้ทำงาน รวมทั้งสิ้น 406,367 คน (ร้อยละ 59.05 ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด) รองลงมา ได้แก่ สาขาขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ 75,959 คน (ร้อยละ 11.04) สาขาโรงแรมและภัตตาคาร 42,609 คน (ร้อยละ 6.19) สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง 27,046 คน (ร้อยละ 3.93) และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม 26,110 คน (ร้อยละ 3.79) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 : แสดงจำนวนกำลังแรงงานของจังหวัดสมุทรสาคร

สถานภาพแรงงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละของผู้ในกำลังแรงงานทั้งหมด
ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป	854,955	-
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	690,797	100
1.ผู้มีงานทำ	688,013	99.59
- ภาคเกษตร	27,046	3.93
- นอกภาคเกษตร	660,967	96.06
2.ผู้ว่างงาน	2,784	0.40

หมายเหตุ : ผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป รวมแรงงานแฝง และไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎรในจังหวัดสมุทรสาคร

(ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร, กันยายน 2559)

8.5 สถานการณ์แรงงานต่างด้าว

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดหนึ่งที่ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานคนไทย โดยเฉพาะแรงงานในระดับล่าง ซึ่งคนไทยไม่นิยมทำงานในกิจการประมงทะเล กิจการต่อเนื่องประมงทะเล และภาคเกษตร อันเนื่องมาจากเป็นงานหนัก งานสกปรก และมีกลิ่นเหม็น ระยะเวลาการทำงานไม่แน่นอน เป็นงานที่อยู่กลางแจ้งตากแดด การทำงานไม่เป็นเวลา ขาดความมั่นคง เป็นงานที่เสี่ยงต่อสารเคมีตกค้างเป็นงานต้องออกทะเลซึ่งหาแรงงานไทยได้ยาก จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้มีความจำเป็นต้องการแรงงานต่างด้าวมาทดแทนเพื่อให้กิจการสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 23 : เปรียบเทียบจำนวนคนต่างด้าวคงเหลือแยกตามประเภท

ประเภท	จำนวน (คน)				รวม
	เมียนมาร์	ลาว	กัมพูชา	อื่น ๆ	
1. แรงงานต่างชาติ มีหนังสือเดินทาง Visas ทำงาน และใบอนุญาตทำงาน	124,745	5,944	5,205	3,227	139,121
(1) คนต่างชาติมาตรา 12 คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	-	-	-	126	
(2) คนต่างชาติเข้าเมืองถูกกฎหมาย	-	-	-	3,101	
(3) แรงงานต่างด้าว สัญชาติ เมียนมา ลาว และกัมพูชา	124,745	5,944	5,205	-	
2. แรงงานเพื่อนบ้านสัญชาติ เมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา (ศูนย์ One Stop Service) รอบ 2	83,918	2,976	7,547	-	94,441
3. บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามมาตรา 13 (ชนกลุ่มน้อย, บุคคลพื้นที่สูง)	-	-	-	4,441	4,441
4. จดทะเบียนคนต่างด้าว 3 สัญชาติประมงทะเลและกิจการแปรรูปสัตว์น้ำ	47,270	1,380	8,125	-	56,775
5. จดทะเบียนสัญชาติเวียดนาม	-	-	-	5	5
รวมจำนวนแรงงานต่างด้าวทั้งสิ้น	255,933	10,300	20,877	7,673	294,783

(ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดสมุทรสาคร, มกราคม 2560)

8.6 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

สถิติคดีอาชญากรรมของจังหวัดสมุทรสาคร 5 กลุ่ม ปี พ.ศ. 2554 – พ.ศ. 2558 มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์และคดีที่น่าสนใจ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 24 : สถิติคดีอาญา 5 กลุ่ม ปี พ.ศ. 2554 – พ.ศ. 2558

ประเภทคดี	ปี พ.ศ. 2554		ปี พ.ศ. 2555		ปี พ.ศ. 2556		ปี พ.ศ. 2557		ปี พ.ศ. 2558	
	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ
1.คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	64	55	39	32	48	43	54	50	33	32
2.คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ	237	186	236	185	206	149	212	134	206	154
3.คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์	539	425	490	383	524	342	376	258	434	271
4.คดีที่น่าสนใจ	296	150	279	144	321	160	226	100	318	146
5.คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	7,566	8,330	7,559	7,972	8,209	8,794	5,711	6,500	4,992	4,991
รวม	8,702	9,146	8,603	8,716	9,308	9,488	6,579	7,042	5,983	5,594

(ที่มา : กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

ตารางที่ 25 : สถิติการจับกุมยาเสพติดให้โทษ พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2554 – พ.ศ. 2559

พ.ศ. ปี	จับกุมได้ทั้งหมด		ประเภทข้อกล่าวหา											
			ผลิต		สนับสนุนหรือช่วยเหลือ		จำหน่าย		ครอบครองเพื่อจำหน่าย		ครอบครอง		เสพ	
	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน	คดี	คน
2555	5,436	5,477	-	-	-	-	333	342	638	659	3827	3837	638	639
2556	6,057	6,113	3	3	1	3	129	137	858	894	4580	4590	486	486
2557	3,824	3,847	-	-	2	5	84	88	928	943	2365	2366	445	445
2558	2,758	2,787	2	2	-	-	101	104	694	712	1684	1692	277	277
2559	1,267	1,276	2	2	-	-	23	23	409	415	736	739	97	97
รวม	19,342	19,500	7	7	3	8	670	694	3,527	3,623	13,192	13,224	1,943	1,944

(ที่มา : กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสาคร, ธันวาคม 2559)

9. ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี

งานประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีประชากรหลายเชื้อชาติอยู่ร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะมีธรรมเนียมประเพณีเป็นแบบคนไทยภาคกลางโดยทั่วไปแล้ว ยังมีคนไทยเชื้อสายจีน คนไทยเชื้อสายรามัญหรือมอญ และคนไทยเชื้อสายลาวโซ่ง โดยประชากรแต่ละกลุ่มต่างก็สืบทอดและธำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่มชนแตกต่างกันออกไป ได้แก่ ประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมือง ประเพณีศาลเจ้าแม่จุ๊ยบ่วยเนี้ย ประเพณีนมัสการพระมหาโพธิสัตว์กวนอิม ของชาวไทย เชื้อสายจีน ประเพณีล่องเจ้า ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีรำผี ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง ประเพณีแห่หางหงส์ ประเพณีล้างเท้าพระ และตักบาตรดอกไม้ ของชาวไทยเชื้อสายรามัญ, ประเพณีเสนเรือน ประเพณีทำขวัญ (สู่ขวัญ) ฯลฯ ของชาวไทยเชื้อสายลาวโซ่ง เป็นต้น

การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นดังกล่าว แม้จะเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปบ้างตามสภาพแวดล้อมทางสังคม แต่ส่วนใหญ่ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมไว้ อย่างไรก็ตามคนไทยเหล่านี้ต่างก็มีความจงรักภักดี ต่อสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เหมือนกันทุกประการ จนไม่สามารถแยกความรู้สึกอันแตกต่างกันออกไปได้

1) โบราณสถานโบราณวัตถุ

จังหวัดสมุทรสาคร มีโบราณวัตถุที่สำคัญ ได้แก่ 1) หลวงพ่อสัมฤทธิ์และธรรมาสน์ไม้ประดิษฐาน ณ วัดโคกขาม อำเภอเมืองสมุทรสาคร 2) ซากเรือโบราณ 1000 ปี ตั้งอยู่ศาลพันท้ายนรสิงห์

โบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนแล้วมี จำนวน 8 แห่ง เป็นโบราณสถานที่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ 1) วัดใหญ่จอมปราสาท 2) ป้อมวิเชียรโชฎก 3) ศาลพันท้ายนรสิงห์ (ศาลคลองโคกขาม) 4) ศาลพันท้ายนรสิงห์ (ศาลจำลองปากคลองโคกขาม) 5) วัดบางปลา 6) วัดใหญ่บ้านบ่อ 7) วัดเกาะ

โบราณสถานในพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน 1 แห่ง ได้แก่ วัดราษฎร์บำรุง (วัดหงอนไก่)

นอกจากนี้ ยังมีแหล่งโบราณสถาน ที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนอีก จำนวน 14 แห่ง ได้แก่ 1) วัดตึกมหาชยาราม 2) วัดโคกขาม 3) วัดนางสาว 4) ปล่องเหลี่ยม 5) วัดโกรกกราก 6) ศาลเจ้าตึก 7) วัดพันธุวงษ์ 8) วัดท่ากระบือ 9) วัดกลางอ่างแก้ว 10) วัดน้อยนางหงส์ 11) แหล่งเรือจมบ้านขอม 12) ทุ่งเศรษฐี 13) ถนนถวาย 14) บ้านศิลาสุวรรณ

2) เทศกาลงานประเพณี

งานนมัสการศาลพันท้ายนรสิงห์

งานนมัสการศาลพันท้ายนรสิงห์ จัดขึ้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เป็นงานที่ระลึกถึงวีรชนผู้หาญกล้า ผู้จงรักภักดี และมีความซื่อสัตย์ของพันท้ายนรสิงห์ โดยมีการจัดมหรสพและการบวงสรวงสักการะ พันท้ายนรสิงห์เพื่อความเป็น สิริมงคล ศาลพันท้ายนรสิงห์ สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่พันท้ายนรสิงห์ในครั้งที่คัดท้ายเรือพระที่นั่งเอกชัยจนหัวเรือชนกิ่งไม้ใหญ่ริมคลองโคกขาม ภายในศาลมีรูปปั้นของพันท้ายนรสิงห์ขนาดเท่าคนจริงอยู่ในท่าถือท้ายคัดเรือเป็นที่นับถือของชาวบ้านเป็นอย่างมาก

เทศกาลอนุรักษ์นกชายเลน

บริเวณพื้นที่ปากอ่าวไทยตอนในเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่มีทั้งป่าชายเลน นากุ้ง นาเกลือ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำเล็กๆ เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา แหล่งอาหารของนกชายเลน นานาชนิด ที่นี่จึงเป็นแหล่งดูนกชายเลนที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในกลุ่มนักดูนก ที่สามารถดูนกได้หลายชนิด ในช่วงฤดูหนาวจะพบนกได้ไม่ต่ำกว่า 40 ชนิด โดยเฉพาะนกชายเลน ปากช้อน เป็นนกที่พบเห็นได้ยาก

เทศกาลอนุรักษ์นกชายเลนจัดขึ้นในสัปดาห์แรกของเดือนกุมภาพันธ์ เป็นงานที่ผู้รักธรรมชาติและชื่นชอบการดูนกมารวมตัวกัน เพราะในช่วงเดือนกุมภาพันธ์จะมีนกอพยพหนีหนาวมาหากินในแถบนาเกลือโคกขาม ที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์

งานเทศกาลอาหารทะเล

งานเทศกาลอาหารทะเล จัดขึ้นในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ของทุกปี บริเวณริมเขื่อนหน้าศาลหลักเมือง ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร จำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารทะเล อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และสินค้าหัตถกรรมต่าง ๆ ของจังหวัด

ประเพณีแห่หลวงพ่อโตวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร

ประเพณีแห่หลวงพ่อโตวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร จัดขึ้นประมาณเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ของทุกปี หลวงพ่อโตวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสรเป็นพระพุทธรูปหินทรายแดง ปางมารวิชัย ที่ศักดิ์สิทธิ์ของอำเภอบ้านแพ้วเป็นที่เคารพของประชาชน สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยอู่ทอง พระพักตร์ค่อนข้างกลม มีพระขนงติดกันยาวเป็นปีกกา พระเนตรปูดโปน พระโอษฐ์อิ่มเล็กน้อยถือเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวดำเนินสะดวกให้ความเคารพศรัทธามาหลายชั่วคน ชาวบ้านจะสักการะบูชาโดยจุดประทัดถวายงานประเพณีแห่หลวงพ่อโตวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสรถือเป็นงานประเพณีที่มีประชาชนเข้าร่วมงานมาก โดยมีการนำเครื่องคาวของหวานมาสักการะองค์หลวงพ่อโตตลอดจนการอัญเชิญหลวงพ่อโตประดิษฐานบนเรือและแห่ตามลำคลองดำเนินสะดวกเพื่อให้ชาวบ้านสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคล

งานสุขาภิบาลท่าฉลอม

งานสุขาภิบาลท่าฉลอมจัดขึ้นในวันที่ 18 มีนาคมของทุกปี บริเวณถนนถวาย ตำบลท่าฉลอมอำเภอเมืองสมุทรสาคร เพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณขององค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ที่ทรงมีพระบรมราชโองการให้จัดตั้งตำบลท่าฉลอมเป็นสุขาภิบาลหัวเมืองแห่งแรกของประเทศไทย

ประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมือง

ประเพณีแห่เจ้าพ่อหลักเมือง จัดขึ้นในช่วงเดือนมิถุนายนของทุกปี บริเวณริมเขื่อนและหน้าศาลากลางจังหวัด โดยอัญเชิญเจ้าพ่อหลักเมืองประทับบนเกี้ยวลงเรือประมงประดับธงทิวอย่างสวยงามแล้วแห่ไปตามแม่น้ำท่าจีนจากตลาดมหาชัยไปฝั่งท่าฉลอมบริเวณวัดแหลมสุวรรณาราม แล้วอัญเชิญเจ้าพ่อหลักเมืองไปรอบตัวเมืองมหาชัย เพื่อให้ประชาชน สักการบูชาเพื่อความเป็นสิริมงคลขบวนแห่ เจ้าพ่อหลักเมืองจะมีขบวนเชิด มังกร สิงโต อันยิ่งใหญ่ มีการแสดงบันเทิงและมหรสพต่าง ๆ

งานประเพณีไหว้เจ้า 9 ศาล เทศกาลกินเจสมุทรสาคร

งานประเพณีไหว้เจ้า 9 ศาล เทศกาลกินเจสมุทรสาคร จัดขึ้นระหว่างวันขึ้น 1-9 ค่ำ เดือน 9 ของชาวจีนทุกปี เป็นงานเทศกาลกินเจที่สงบด้วยบรรยากาศแห่งพิธีกรรมบูชาเพื่อชำระจิตใจและร่างกาย มีการไหว้สักการะศาลเจ้า 2 ฝั่งแม่น้ำท่าจีน ทั้ง 9 ศาลเจ้า 1) ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร 2) โรงเจมูลนิธิการกุศลสมุทรสาคร 3) ศาลเจ้าปุนเถ้ากงในคลองมหาชัย 4) ศาลเจ้าแม่กวนอิมพันมือคลองจาก 5) ศาลเจ้าแม่จุ๋ยบ่วยเนี้ย 6) โรงเจเฮียงตั๊ว 7) ศาลเจ้ากวนอู 8) ศาลเจ้าปุนเถ้ากลท่าฉลอม 9) ศาลพระโพธิสัตว์กวนอิมท่าฉลอม พร้อมทั้งเลือกซื้ออาหารเจปรุงสำเร็จจากชมรมอาหารเจกว่า 50 ร้าน บริเวณริมเขื่อนหน้าศาลหลักเมืองสมุทรสาคร

ประเพณีแข่งเรือยาว

จัดขึ้นในช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี เป็นการแข่งขันเรือยาวเพื่อชิงถ้วยพระราชทานของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สถานที่แข่งขันจัดที่บริเวณคลองตาขำ มีการแข่งเรือหลายประเภท เป็นงานที่สนุกสนานน่าสนใจของประชาชน ทั้งชาวสมุทรสาครและประชาชนต่างถิ่นที่มาส่งเสียงเชียร์อยู่ริมฝั่ง สร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ของผืนดินและผืนน้ำเป็นอย่างดี

งานประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง

เป็นการทำบุญในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 10 ณ วัดคลองครุ จังหวัดสมุทรสาคร เป็นประเพณีของชาวมอญ ที่นอกจากจะตักบาตรอาหารคาวหวานแล้ว ยังตักบาตรด้วยน้ำผึ้งอีกด้วย ตามความเชื่อของชาวมอญ เชื่อกันว่าการตักบาตรด้วยน้ำผึ้งจะช่วยให้เกิดโชคลาภคะ เช่นเดียวกับพระสีวลี พระอรหันต์ในปัจฉิมชาติ ที่ชาวมอญให้การนับถือมากได้เคยถวายน้ำผึ้งในชาติก่อน และมีผลทำให้ท่านได้เป็นเอตทัคคะ ในด้านโชคลาภซึ่งน้ำผึ้งที่ได้จากการตักบาตร พระสงฆ์จะเก็บไว้เพื่อเป็นยา รักษาในยามจำเป็น ชาวไทยรามัญมีความเชื่อว่า หากผู้ใดถวายน้ำผึ้งแด่พระสงฆ์จะได้รับอานิสงส์จะอุดมไปด้วยโชคลาภทั้งในชาตินี้และชาติหน้า

งานประเพณีล้างเท้าพระและตักบาตรดอกไม้

งานประเพณีล้างเท้าพระและตักบาตรดอกไม้ จัดขึ้นที่วัดเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว ในวันออกพรรษา เพื่อสืบสานวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมของชาวไทยรามัญในการบูชาพระสงฆ์ เพราะชาวไทยรามัญเชื่อว่าการทำบุญแด่พระสงฆ์ในวันออกพรรษาจะได้บุญมาก โดยมีการนำน้ำสะอาดใส่เครื่องหอมน้ำปรุงลอยดอกไม้รดลงบนเท้าพระสงฆ์ และถวายดอกไม้แด่พระสงฆ์ด้วย

เทศกาลกินปลาทู

เทศกาลกินปลาทูจัดขึ้นประมาณเดือนพฤศจิกายนของทุกปี บริเวณถนนถวาย ตำบลท่าฉลอม ถือเป็นงานที่รวบรวมเมนูหลากหลายที่ปรุงด้วยปลาทู ปลาที่ขึ้นชื่อในความอร่อยของจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งในช่วงปลายปี ปลาทูจะมีมากและรสชาติอร่อยมากกว่าเดือนอื่น ๆ มีกิจกรรมการออกร้านจำหน่ายอาหารที่ปรุงจากปลาทูในราคาย่อมเยา ตลอดจนอาหารพื้นบ้านของชาวสมุทรสาคร ชมวิถีชีวิตร่องรอยประวัติศาสตร์สมัยรัชกาลที่ 5 ของชาวตำบลท่าฉลอม

งานนมัสการพระโพธิสัตว์กวนอิม

งานนมัสการพระโพธิสัตว์กวนอิม จัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี บริเวณวัดสุทธิวาตวราราม อำเภอเมืองสมุทรสาคร เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้มาสักการะพระมหาโพธิสัตว์กวนอิมซึ่งเป็นประติมากรรมที่สวยงามและสูงที่สุดในประเทศไทย คือ สูงถึง 9.98 เมตร ประทับยืนอยู่บนฐานมังกรและดอกบัวซึ่งอยู่บนภูเขาจำลองโดยภายในภูเขาเป็นห้องจัดไว้สำหรับผู้มาปฏิบัติธรรม

10. สถานที่ท่องเที่ยว

ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร

เจ้าพ่อหลักเมืองสมุทรสาคร แกะสลักด้วยไม้โพธิ์คล้ายองค์พระสยามเทวาธิราชอยู่ในท่าประทับยืนบนเกี้ยว ปิดทองคำเปลวบริสุทธิ์ชาวสมุทรสาครโดยเฉพาะชาวประมงมีความเคารพศรัทธามาก ก่อนออกเรือประมงเพื่อไปหาปลาทุกครั้ง ชาวประมงจะต้องสักการบูชาและจุดประทัดถวายเพื่อความเป็นสิริมงคล

ป้อมวิเชียรโชฎก

ป้อมวิเชียรโชฎก ตั้งอยู่ที่ตำบลมหาชัย ห่างจากศาลากลางจังหวัด 200 เมตร สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2371 สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากในสมัยนั้นได้เกิดกรณีพิพาทกับญวนเรื่องเจ้าอนุวงศ์เมืองเวียงจันทร์ รัชกาลที่ 3 ทรงเกรงว่าญวนจะยกกำลังมารุกรานไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้พระยาโชฎึกราชเศรษฐี (ทองจีน) เป็นแม่กองสร้างป้อมเพื่อรักษาปากน้ำท่าจีนเมืองสมุทรสาคร และพระราชทานนามว่า “ป้อมวิเชียรโชฎก” ลักษณะของป้อมก่อด้วยอิฐถือปูน ไม่มีป้อมยามมีแต่หอรบ ตามช่องของกำแพงมีปืนใหญ่ไว้สำหรับป้องกันข้าศึกที่มาทางปากน้ำ

วัดโกรกกราก

วัดโกรกกราก ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร เป็นวัดเก่าแก่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างมาแต่สมัยใด แต่เดิมเป็นชุมชนชาวจีน เรียกว่า “ก๊กกั๊ก” ต่อมาเพี้ยนไปตามสำเนียงไทยว่า “โกรกกราก” หลวงพ่อปู่วัดโกรกกราก เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย เนื้อศิลาแลง ศิลปะสมัยสุโขทัยตอนปลาย มีตำนานที่เล่าต่อกันมามีความว่า ชาวบ้านได้อัญเชิญพระลงเรือล่องมาตามแม่น้ำจนท้ายที่สุดมีเหตุให้ต้องอัญเชิญขึ้นเป็นพระประธานในอุโบสถมาไว้ที่วัดโกรกกรากจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเล่าต่อๆ กันมาว่าสมัยหนึ่งเกิดโรคตาระบาดทั่วทั้งตำบล ผู้นำชุมชนจึงมาบนบานว่า ถ้าหายจากโรคตาจะนำแว่นตามาถวาย ปรากฏว่าโรคตาหายระบาดไปจนหมดสิ้น จนเป็นที่เคารพบูชาของชาวสมุทรสาครจนถึงปัจจุบัน

วัดสุทธิวาตวราราม

วัดสุทธิวาตวราราม หรือวัดช่องลมสมุทรสาคร เป็นพระอารามหลวง ตั้งอยู่ตรงปากอ่าวสมุทรสาคร ตำบลท่าฉลอม ตรงข้ามกับตัวเมือง วัดช่องลมนี้ได้รับการตกแต่งอย่างสวยงามและยกย่องว่าเป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง นอกจากเป็นศาสนสถานแล้วยังเป็นสถานที่ตากอากาศได้เป็นอย่างดี ด้านหน้าวัดมีพระบรมราชานุสาวรีย์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวประดิษฐานอยู่ ยามเย็นที่วัดช่องลมจะแลเห็นทัศนียภาพของเมืองชายทะเลที่งามมาก นอกจากนี้ยังสามารถชมนกนางแอ่นจำนวนนับพันตัวเข้าไปทำรังที่วิหารหลวงปู่แก้ว

ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลปากอ่าวมหาชัย บริเวณวัดศรีสุทธาราม หรือ วัดกำพร้า ตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอเมือง ภายในศาลเป็นที่ประดิษฐานพระรูปพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

พระโพธิสัตว์กวนอิม

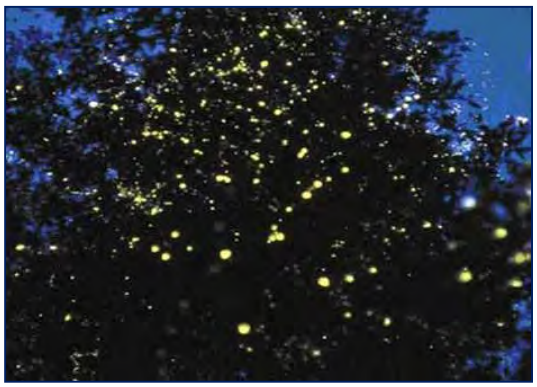
พระโพธิสัตว์กวนอิม ชาวสมุทรสาครสร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบรอบ 50 ปี ตั้งอยู่ตำบลท่าฉลอม ใกล้กับวัดช่องลมเป็นประติมากรรมที่สวยงามมีความสูงถึง 9.98 เมตร ฐานล่างสูง 8.88 เมตร หล่อด้วยทองเหลืองหนัก 15 ตัน ประทับยืนบนฐานดอกบัว และมังกร ภายในถ้ำใต้ฐานประดิษฐานพระโพธิสัตว์กวนอิม มีความสูง 1.08 เมตร หล่อด้วยทองเหลือง และพระโพธิสัตว์กวนอิม ปางต่าง ๆ หลายปาง อยู่บนพื้นที่ 2 ไร่ 2 งาน มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเดินทางมาสักการะเป็นจำนวนมาก สามารถเข้าชมได้ทุกวัน

ศาลพันท้ายนรสิงห์

ศาลพันท้ายนรสิงห์ สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่พันท้ายนรสิงห์ในคราวที่คัดท้ายเรือพระที่นั่งเอกชัยจนโขนเรือชนกิ่งไม้หัก เนื่องจากคลองโคกขามมีความคดเคี้ยว และน้ำไหลเชี่ยวมาก จึงกราบบังคมทูลพระเจ้าเสือให้ประหารชีวิตตามกฎมณเฑียรบาล เพื่อรักษาระเบียบ แบบแผนราชประเพณี กรมศิลปากรได้จัดสร้าง ศาลพันท้ายนรสิงห์ขึ้นใหม่อยู่ถัดจากศาลเก่าที่พังลง โดยกันอาณาบริเวณรอบ ๆ ศาลไว้ประมาณ 100 ไร่ เพื่อจัดทำเป็นอุทยานสถานพันท้ายนรสิงห์ ภายในศาลใหม่มีรูปปั้นของพันท้ายนรสิงห์ขนาดเท่าคนจริงอยู่ในท่าถือท้ายคัดเรือ เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกขาม เดินทางจากถนนเอกชัย เข้าทางหลวงหมายเลข 3423 ระยะทางประมาณ 15 กิโลเมตร

หิ่งห้อยในคลองสุนัขหอน

หิ่งห้อยในคลองสุนัขหอน บริเวณริมสองฝั่งคลองสุนัขหอนและบางโทรัด ในยามค่ำคืนจะมีฝูงหิ่งห้อยเป็นจำนวนมากอยู่บนต้นลำพู และต้นแสมส่องแสงประกายระยิบระยับไปทั่วคุ้งน้ำเป็นสิ่งที่สวยงามมากสำหรับผู้ที่ได้พบเห็น

แหล่งดูนกชายเลนตำบลโคกขาม

แหล่งดูนกชายเลนตำบลโคกขาม ตั้งอยู่ในพื้นที่บริเวณปากอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก และตะวันตกเป็นพื้นที่ธรรมชาติของป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอาศัยของปลา สัตว์น้ำชายฝั่ง และ นกชายเลนที่สวยงามนานาชนิด ที่นี่จึงเป็นแหล่งดูนกชายเลนที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในกลุ่มนักดูนก โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาวจะพบนกได้ไม่ต่ำกว่า 40 ชนิด อาทิเช่น นกปากช้อน นกสติ๊นท์ นกหัวโตขาเหลือง นกชายเลน เป็นต้น

วัดนางสาว

วัดนางสาว ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน โบราณสถานที่สำคัญของวัดนี้ คือ โบสถ์ที่มีฐานโค้งเป็นรูปเรือสำเภาก่ออิฐ มีประตูออกเพียงประตูเดียว ไม่มีหน้าต่าง ชาวบ้านเรียกว่า “โบสถ์มหาอุตม์”หลังคามุงกระเบื้องดินเผาแบบเก่า ขื่อใช้ไม้ซุง ผนังโบสถ์ก่ออิฐถือปูน วัดนี้เดิมมีชื่อเรียกว่า “วัดพรหมจารีย์ราม” ชาวบ้านเรียกว่า “วัดน้องสาว” แล้วจึงเพี้ยนมาเป็น “วัดนางสาว” บริเวณหน้าวัดติดกับแม่น้ำท่าจีน มีอุทยานมัจฉา ประกอบด้วยฝูงปลาสวายจำนวนมาก นักท่องเที่ยวนิยมมาให้อาหารแก่ฝูงปลาและ เที่ยวชมอยู่เสมอ

หมู่บ้านเบญจรงค์

หมู่บ้านเบญจรงค์ แหล่งผลิตที่สำคัญ คือ ตำบลดอนไก่ดี และตำบลท่าเสา อำเภอกระทุ่มแบน เป็นหมู่บ้านที่ผลิตเครื่องปั้นดินเผา 5 สี หรือที่เรียกว่า “เบญจรงค์” เป็นศิลปหัตถกรรมของภูมิปัญญาไทยที่สร้างสรรค์อย่างวิจิตรงดงาม และทรงคุณค่าทางวัฒนธรรมในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ แต่ละขั้นตอนการผลิตมีความประณีต เปิดให้ผู้สนใจเข้าชมกรรมวิธีการผลิตทุกวัน นอกจากนี้ยังเปิดให้บริการโฮมสเตย์ที่พักภายในหมู่บ้านด้วย

สวนกล้วยไม้

สวนกล้วยไม้ มีกล้วยไม้นานาพันธุ์สีสันสดสวย เป็นไม้ดอกเศรษฐกิจ ที่ทำรายได้อย่างงดงามให้กับจังหวัดสมุทรสาคร มีมากที่ฟาร์มกล้วยไม้ในเขตพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอบ้านแพ้ว

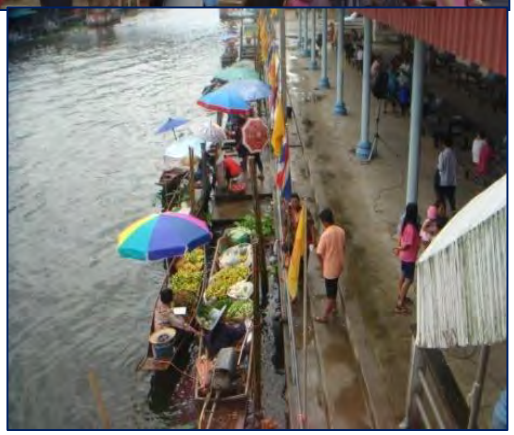
วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร

วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร ตั้งอยู่ตำบลยกกระบัตร เดินทางรถยนต์ส่วนตัวจากอำเภอบ้านแพ้ว ข้ามคลองดำเนินสะดวก มีทางแยกเชิงสะพานเลี้ยวขวา เข้าวัดธรรมจริยาภิรมย์ ขับตรงไปผ่านวัด พอถึงสามแยกขับไปตามถนนจนถึงถนนลาดยาง แล้วเลี้ยวขวาก็จะถึงวัด เรือโดยสารนั่งจากท่าเรือมาลีที่ตลาดหลักสามไปลงที่วัดหลักสี่ ตามประวัติหลวงพ่อโตวัดหลักสี่เป็นพระพุทธรูปหินทรายแดงปางมารวิชัย สันนิษฐานว่าอยู่ในสมัยอู่ทอง พระพักตร์ค่อนข้างกลม มีพระขนงติดกันยาวเป็นปีกกา พระเนตรปูดโปน พระโอษฐ์อิ้มเล็กน้อย ถือเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวดำเนินสะดวกให้ความเคารพศรัทธามาหลายชั่วคน งานนมัสการหลวงพ่อโต ถือเป็นงานใหญ่ของที่นี่ ประมาณเดือนมีนาคม ของทุกปี

ตลาดน้ำบ้านแพ้ว-หลักสี่

ตลาดน้ำบ้านแพ้ว-หลักสี่ เป็นตลาดน้ำที่ชาวสวนบ้านแพ้วนำพืชผัก ผลไม้ และผลิตภัณฑ์พื้นบ้านมาจำหน่าย โดยทางเรือซึ่งสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มาก จัดเฉพาะในวันเสาร์ - อาทิตย์ นักท่องเที่ยวมักจะมาที่นี่เสมอๆ

ชมสวนผลไม้บ้านแพ้ว

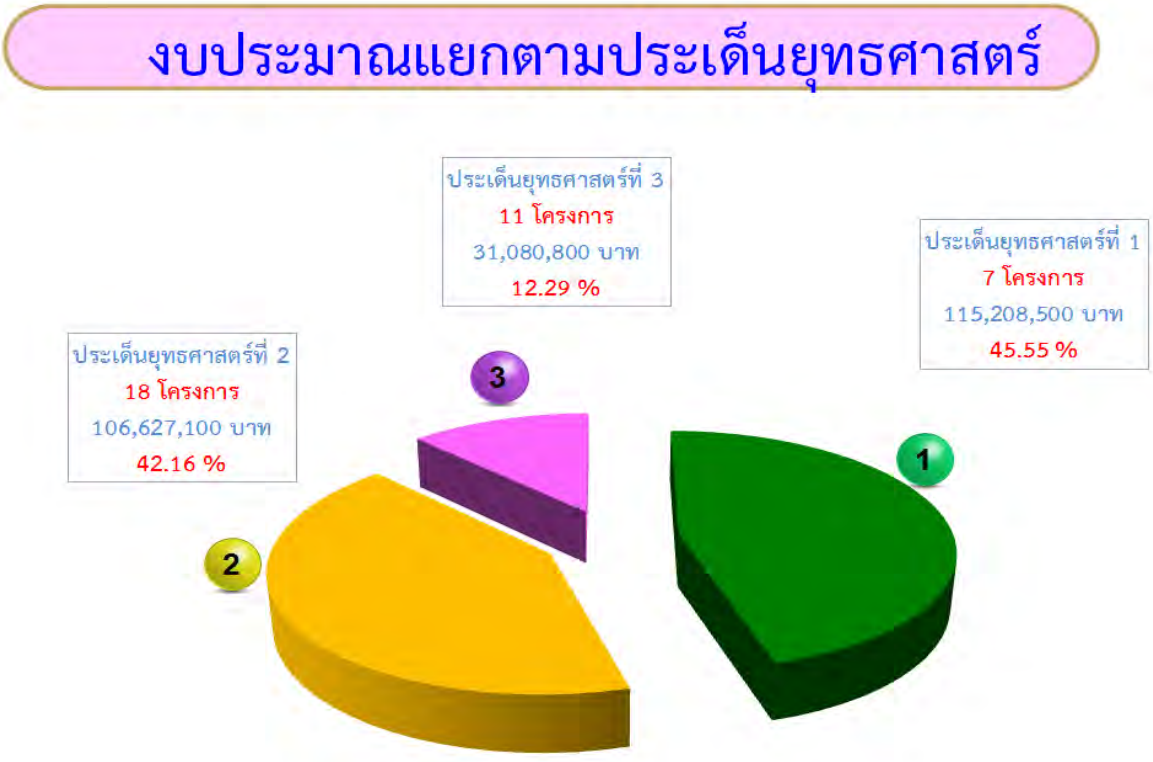
ชมสวนผลไม้บ้านแพ้ว ในเขตอำเภอบ้านแพ้ว ชาวบ้านทำสวนทั้งผลไม้ สวนผัก สวนกล้วยไม้ สวนมะพร้าว สวนองุ่น สวนฝรั่ง อำเภอบ้านแพ้วเป็นแหล่งผลไม้หลากหลายชนิด และเป็นที่ยอมรับว่าผลไม้เมืองนี้มีรสชาติหอมหวานโดยเฉพาะ องุ่น ฝรั่ง มะพร้าวน้ำหอม พุทราและแก้วมังกร นอกจาก จะชมสวนแล้วยังมีโอกาสชมการทำน้ำตาลจากมะพร้าว การทำขนมไทย อาทิเช่น ทองหยิบ ฝอยทอง เม็ดขนุน อีกด้วย

11.ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

จังหวัดสมุทรสาครได้รับจัดสรรงบประมาณโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2560 **จำนวน 36 โครงการ งบประมาณ 252,916,400 บาท** รายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร (พ.ศ. 2561 – 2564)

เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เกษตรและอาหารปลอดภัย ท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ สังคมเป็นสุข

3 ประเด็นยุทธศาสตร์

1. พัฒนาสภาพแวดล้อม ให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน
2. ส่งเสริมภาคการผลิตการแปรรูป อาหารและการบริการ สู่ตลาดสากล
3. พัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

พันธกิจ

1. สร้างสมดุลสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างมูลค่าเพิ่ม ของสินค้าเกษตร ประมง ประมงแปรรูป และการบริการ ให้ได้มาตรฐานสากล
3. พัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม ชุมชน ให้มีความเข้มแข็งและดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข

เป้าประสงค์รวม

1. จังหวัดสมุทรสาครมีสภาพแวดล้อมน่าอยู่
2. สินค้าด้านการเกษตร การประมง ประมงแปรรูป และการบริการ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น และสินค้าอุตสาหกรรมมีมาตรฐานสามารถแข่งขันในตลาดโลก
3. ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และชุมชนเข้มแข็ง

ที่ปรึกษา

นายประภัสสร์ มาลากาญจน์	ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร
นายอำพล อังคภากรณ์กุล	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร
นายเทพประสิทธิ์ วงษ์ท่าเรือ	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร

บรรณาธิการ

นางอังคณา ชีตะตีตติ	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร
นายชัยวัฒน์ วิเศษการ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานศูนย์คำรงธรรมจังหวัด
นายเอกพงษ์ ศรีพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานข้อมูลและยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจังหวัด
นางสาวลัดดาวรรณ ไชติมณี	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล
นายณฐวัฒ กุสไมทย์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานอำนวยการ

กองบรรณาธิการ

เจ้าหน้าที่กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด ทุกท่าน

จัดทำโดย

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร

โทร. 0-3442-5075 โทรสาร 0-3442-5074

E-Mail : Samutsakhon.it@gmail.com